

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

شامل : متن قوانین - تصویبنامه ها - صورت مفصل مذاکرات مجلس شورای ملی
- سوالات - اخبار رسمی - فرامین - انتصابات - آیین نامه ها - بخش نامه ها - آگهی های رسمی و قانونی

شماره تلفن : ۸۸۹۴-۸۸۹۵ - ۸۸۹۶-۵۴۴۸

سال چهارم - شماره ۹۴۷

صفحه ۳۰۲۵

۲ شنبه ۲۹ اردیبهشت ماه ۱۳۲۷

وزیر سید محمد ششمی

دوره یازدهم قانونگذاری

شماره مسلسل ۱۵۷۸

روزنامه یومیه

فهرست مذاکرات

- ۱- صورت مشروح مذاکرات شصت و هشتمین جلسه دوره یازدهم از صفحه ۱ تا ۱۲
- ۲- اخبار مجلس » ۱۳
- ۳- تصویبنامه » ۱۴
- ۴- انتصابات » ۱۵
- ۵- بخشنامه » ۱۵
- ۶- آگهی های رسمی » ۱۷

مذاکرات مجلس

جلسه ۶۸

صورت مشروح مجلس روز شنبه ۲۹ اردیبهشت ماه ۱۳۲۷

فهرست مطالب :

- ۱- تصویب صورت مجلس دو جلسه.
- ۲- بیانات قبل از دستور آقای دکتر شفق.
- ۳- بیانات آقای وزیر وزیر مشاور راجع بنفت.
- ۴- طرح پیشنهادی آقای حائری زاده راجع بقانون انتخابات وانجمنهای محلی
- ۵- سؤال آقایان مکی ، دکتر عبده ، منصف از وزیر امور خارجه راجع به آب هیرمند و جواب ایشان .
- ۶- طرح لایحه الحاق دولت ایران بسازمان بهداشت جهانی .
- ۷- بقیه مذاکره در بودجه ۱۳۲۷ مجلس.
- ۸- اعلام جرم آقای دهقان بر آقای قوام .
- ۹- موقع و دستور جلسه بعد ، ختم جلسه .

مجلس دو ساعت و نیم قبل از ظهر برباست آقای امیر حسین ایلخان (نایب رئیس) تشکیل گردید

۱- تصویب صورت مجلس

صورت جلسه قبل را آقای صدرزاده (منشی) بشرح زیر قرائت کردند

غائبین بی اجازه - آقایان : سلطانی - شریعت زاده
 عبدالقدیر آزاد - منوچهر گلپادی - حاج محمد تقی
 خوئیلر - علی اکبر سالار بهزادی - محمد عباسی
 حسن مکرم - صفا امامی - عدل اسفندیاری .
 دیر آمدگان با اجازه - آقایان : دکتر
 بقائی - اسمعیل ظفری - ضیاء ابراهیمی - عباس
 قبادیان - کامل ما کوئی - منصف - ناصر ذوالفقاری
 دکتر طباطبائی - افخمی - نصرت الله اسکندری - علی اکبر
 ملکی - عباس اسکندری - سلمان اسدی - دکتر
 مصباح زاده .
 دیر آمدگان بی اجازه - آقایان : دکتر
 اعتبار - محمد علی مسمودی - سزاوار - مهندس
 خسرو هدایت - دکتر جواد آشتیانی - مسمود ثابتی
 عباس اسلامی - دکتر علی امینی - مشایخی - قهرمان
 صاحب دیوانی .
 آقای کشاورز صدر تذکر دادند که لایحه
 محدودیت بازرگانان خارجی مدتی است در کمیسیون
 مربوطه مانده است .
 آقای امیر تیمور راجع بسؤال آقای دهقان و
 بیانات آقای وزیر دارائی راجع بنفت جنوب اعتراض
 نمودند که بمصلحت و منافع کشور ایران نبود .
 آقای عباس اسکندری بمنوال ماده ۱۰۹ گفتند

قشقای - ملک مدنی - دادور - ابوالقاسم امینی - مسگر
 صاحب جمع - تولیت - نورالدین امامی - محمد
 ذوالفقاری - آقاخان بهتیار - علی اقبال - عبدالرحمن
 فرامرزی - حسین وکیل - احمد بهادری - جواد کنجه
 محمد تقی بهار - احمد دهقان - علی وکیل - یسین
 اسفندیاری - حائری زاده - فتحعلی افشار - دکتر
 ابوالحسن ملکی - مهدی باتمانقلیج .

دو ساعت و ده دقیقه بظهر روز شنبه ۲۳
 اردی بهشت مجلس برباست آقای امیر حسین
 ایلخان ظفر بختیار تشکیل و صورت جلسه پیش
 قرائت گردید .
 اسامی غائبین جلسه گذشته که ضمن صورت
 مجلس خوانده شده است :
 غائبین با اجازه - آقایان : محمد حسین صولت

عین مذاکرات مشروح شصت و هشتمین جلسه از دوره یازدهم قانونگذاری

اعلامه تند نویسی و تحریر صورت مجلس

اینکه آقای وزیر دارائی سابقه اقدام نسبت بنف جنوب را در دولت سابق تکذیب کرده اند چنین نیست دولت بانامینده شرکت مذاکرات لازم کرده و اسناد آن در وزارت خارجه موجود است و سؤالی درین باب پرسیده آقای وزیر وزیر مشار نمودند تقاضا کردند برای جواب حاضر شوند.

آقای وزیر امور خارجه لایحه ای مربوط به قرارداد هواپیمائی تقدیم داشتند و راجع بسؤال آقای مکی گفتند برای جواب آماده هستند.

آقای دکتر عبده باقرات قسمتی از نطق اخیر هانری والاس راجع بقرارداد ۱۹۰۷ گفتند مجلس و ملت ایران از بیانات خصمانه این فرد فریاد می شنوید و ایراز نرفت میکنند و در همین حال نسبت بساکندهای مستر شوستر و اولیای دولت آمریکا و کمک های مستر روزولت در اصدار اعلامیه تهران مبنی بر حفظ استقلال و تمامیت ایران ایراز امتنان میشود.

آقای دکتر شفق اظهار داشتند افکار سیاسی هانری والاس در نظر ملت ایران هیچگونه احترامی ندارد و کسی نمیتواند بحکم احساسات شخصی نسبت بملتهای آزاد دنیا قضاوت احقانه کند.

آقای مهندس رضوی گفتند دولت و ملت ایران باید دستور تاریخی و مشروطیت کشور را در حفظ موازنه کامل رعایت کنند و برای حفظ سعادت ملت ایران هیچ راهی جز اجرای این توازن نیست سپس نسبت بقراردادی که آقای جم امضا کرده اند گفتند استقلال نظامی ایران در اختیار افسران آمریکائی گذاشته شده است و بنوعی مجلس از مذاکرات بین الاقنن آقایان مهندس رضوی و دکتر عبده و هده دیگری از نمایندگان متشنج گردید و یکساعت و نیم بظهر تنفس داده شد و یکساعت قبل از ظهر مجدداً ریاست آقای امیر حسین ابان تشکیل گردید آقای مهندس رضوی گفتند در تکمیل بیانات خود توضیحی میدهند که هرگاه هانری والاس نسبت باستقلال و تمامیت ارضی ایران اظهار کرده باشد این مرد و ملت ایران دشمن خود میشناسد و در هر کشوری هر کس چنین نظری ایراز کرده باشد دشمن ما میباشد و اظهار عقیده نمودند که مجلس شورای ملی و ملت باید نشان بدهند که با اینان جان حافظ کشور ایران خواهند بود و راجع بقرارداد نظامی نیز گفتند قرارداد دیگری از تصویب مجلس نگذشته است رسمیت ندارد من نیز بشهادت ملت استقلال و تمامیت کشور خود را کمتر از دیگران نمیخواهم.

آقای وزیر امور خارجه اظهار داشتند ملت ایران خاطرهای نرفت انگیزی از قرارداد ۱۹۰۷ دارد و بهیچکس اجازه داده نمیشود که وارد این موضوع شود دولت نیز از اجرای وظایف خود در این مورد غفلت نخواهد کرد و همچنین دولت ایران بهیچیک از مستخدمین خارجی خود اجازه نمیدهد که در امور داخلی کشور مداخله کند.

آقای دکتر عبده راجع بانصاف ضمیمه واخذ مالیات بر درآمد توضیحاتی داده گفتند هیچگاه از سرمایه داران حمایت نکرده اند.

آقای تقی زاده در باب سؤال از وزارت دادگستری و حبس و تبعید عده کثیری از اهالی آذربایجان پس از هفت عمومی تذسکری دادند و آقای وزیر دادگستری گفتند طبق تحقیقات شفاهی

جمعی مکومین دادگاه های نظامی بزندانهای تقاط دیگر اهزام شده اند که بنقاط مناسبتری منتقل خواهند شد و جمعی مهاجر از آذربایجان بپدرآباد منتقل شده اند که اسکنون در نقاط جنوبی مشغول کسب و کار هستند و مایل نیستند بجای دیگر بروند دولت هم موجبات آسایش محوسین را در حدود بودجه فراهم خواهد ساخت.

صورت مستخرجه کمیسیون های کشاورزی و راه و کشور قرائت شد و بیست دقیقه بظهر مجلس خانه یافت و بصبح یکشنبه موقع مقرر محول گردید.

نایب رئیسی - بصورت مجلس اعتراضی نیست؟ آقای عباس اسکندری.

عباس اسکندری - بنده در هدمه بیاناتم دو موضوع را بر عرض مجلس شورای ملی رساندم یکی اینکه دولت گذشته بر ریاست آقای قوام السلطنه در اعلامیه رسمی خود صریحاً اظهار کرد که بازگشت بحرین و تجدید نظر در نفت جنوب جزء برنامه من است و اینها را اقدام کردم و در صورتی هم که اقدامی نشده باشد باید سر لوحه برنامه هر دولتی باشد که بخواهد در این مملکت زمام حکومت را بدست بگیرد و در قسمت دوم هم عرض کردم که اقداماتی شده است و آن اقدامات را من اطلاع دارم و تقاضا کردم که وزیر دارائی بیایند و جواب بدهند و اگر نیایند تبدیل به استبضاح می شود.

برای اینکه تقاضای رای اعتماد بشود برای اینکه مجبور باشن بیایند جواب بدهند و این موضوع هیچ قابل تلخیص نیست و بنده تقاضا میکنم بهمین صورت در صورت مجلس نوشته شود.

نایب رئیسی - آقای رضوی.

رضوی - در جلسه ریرو یعنی جلسه اسبق بحث در این بود که برای جلسه بعد که جلسه گذشته باشد موضوع غله و یک لایحه فوری دیگر مطرح بشود جلسه گذشته متأسفانه در آخر بیک صورت نامطلوبی خانه پیدا کرد و وقتی که آقای رئیس راجع بدستور هم فرمودند دستور را باز لایحه بودجه مجلس فرمودند بنده میخواهم عرض کنم که در نظامنامه هست که دستور جلسه بعد را در آخر هر جلسه معین می کنند و وقتی در آخر هر جلسه دستور جلسه بنده معین شد بنابراین آنوقت دستور جلسه بعد همان است که ذکر شد موضوع غله که بنده یاد آوری کردم و دو باره میخواهم یاد آوری کنم برای این است که هر وقت از طرف دولت یک لایحه ای بیاید که ارتباط بخوار بار و گندم و نان و غنه مردم داشته باشد وظیفه مجلس این است که در این موضوع اعمال نظر بکند و تسریع بکنند و در تکلیفش رامعین بکنند بنده نمیدانم این لایحه که دولت داده است چه جور است و وضعیتش چیست باید تصویب بشود یا نه ولی در هر حال بهانه در دست دولت نباید بماند کمین لایحه ای برای خوار بار مردم بمجلس دادم و مجلس تکلیف آن رامعین نکرده و بنده میخواهم این موضوع را یاد آوری کنم که تکلیف این قسمت را از لحاظ اهمیتش مقرر بفرمائید زودتر معین بشود و نفیاً یا اثباتاً مجلس تکلیف غله و جمع آوری غله را معین بکنند. موضوع دیگر این است که بنده چندین سؤال کردم از آقای وزیر اقتصاد ملی متأسفانه یک ماه هم بیشتر گذشته است و حاضر برای جواب نشده اند دستور بفرمائید زودتر برای جواب حاضر بشوند.

نایب رئیسی - موضوع دستور همانطور که نماینده محترم تذکر دادند معین میشود برای جلسه آینده و این دستور اگر بنا شود تغییر کند باید برای مجلس باشد و باید پیشنهاد کنند که این دستور تغییر کند بنده است برای مجلس آقای کشاورز صدر.

کشاورز صدر - بنده خواستم عرض کنم همانطور که آقای رضوی فرمودند اقتصاددار برای اینکه بتوانیم در این مجلس کاری انجام داده باشیم بشرتیبی که نظامنامه معین کرده است راجع بطرحها و لوایح اقدام می کنیم یعنی همانطور که لوایح فوری و طرحهای بافوریت را مقدم بر سایر قسمتها دانسته در مجلس مطرح بکنیم بنده متجاوز از سه ماه است که یک طرحی باقی دو فوریت تقدیم مجلس کردم راجع بحالیات اراضی بیاض که این بسیار بحال طبقه سوم و مردم مفید است (صحیح است) و بدبختانه یا از طرف مقام ریاست مطرح نشده یا بعنوان اینکه آقای وزیر دارائی حضور ندارند باین عذر مطرح نشده بنده استدعا میکنم این طرح را در جلسه آتی مطرح بفرمائید و آقای وزیر دارائی هم باید اطلاع داد که آقا حاضر بشوید شما یا خودتان یا معاونتان به مجلس بیایید که حضور وزیر دارائی بخصوص لازم است. یکی دیگر از اعتراضاتی که بنده داشتم یعنی اعتراض بصورت جلسه این بود که بنده بنظر آمد اینطور قرائت شد که آقای اسکندری بوسیله آقای وزیر سؤالی کردند ظاهراً این است که این عبارت درست نباشد ایشان فرمودند باینکه من سؤالی میکنم و آقای وزیر وزیر مشاور که در کابینه سابق وزیر دارائی بودند باید بیایند و جواب بدهند و باید نوشته شود آقای اسکندری از آقای وزیر سؤالی کرده بودند. این جمله خوب نیست و باید اصلاح بشود.

نایب رئیسی - به آقایان وزراء مخصوصاً تذکر داده شده است که هر وقت جلسه میشود حاضر بشوند برای سؤالات و کارها و لوایح مجلس بعد از این هم البته تذکر داده خواهد شد و در آن بابت هم اصلاح میشود. آقای سزاوار.

سزاوار - در جلسه قبل بنده را غائبی اجازه نوشتند و حال اینکه وقتی زنک را زدند بنده اینجا حاضر بودم تصور میکنم این اشتباه شده باشد.

نایب رئیسی - اصلاح میشود دیگر در صورت جلسه فرمایشی نیست؟ (اظهاری نشد) صورت جلسه ماقبل و صورت جلسه قبل تصویب شد.

جمعی از نمایندگان - دستور - دستور

نایب رئیسی - آقای دکتر شفق راجع برفع سوء تفاهم چند کلمه میخوانند صحبت کنند خواهش میکنم مختصر بفرمائید آقای دکتر.

۲- بیانات قبل از دستور آقای دکتر شفق

دکتر شفق - در جلسه گذشته یک جریان پیش آمد و یک صحبت هائی در مجلس شد که تصور میکنم آقایان نمایندگان مجلس از وضع جریان این صحبت زیاد راضی نبودند و این قبیل جریانهای مشابه در سابق هم اسباب تکدر نمایندگان و حتی مردم بوده است (صحیح است) و همه ما ها یقین داریم وقتی چنین اوضاعی در مجلس پیش می آید که نتیجه تشنج و تاثرات اشخاص است همه مان متأثر می شویم ولی بعداً باز یک مشکلاتی پیش می آید

چیزی که بنده میخواهم عرض کنم و عقیده خود بنده این است اغلب آقایان نمایندگان وقتی این قبیل مطالب را مطرح میکنند از روی حسن نیت مطرح میکنند و بخصوص موقعی که منافع عالی کشور در کار است از این لحاظ فرضاً هم اگر تشنجی روی داد جای ملال بیش از حد نیست. آقای دکتر عبده همکار محترم ما در جلسه گذشته بواسطه تأثر خاطراری که داشتند بعد از شنیدن اخبار سیاسی و مذاکراتی که آقای والاس کرده بودند متشنج و متعصب بودند و شاید در گفتار ایشان چنانکه لازمه صحبت هر شخص هصبی است یک جمله هائی داشت که ممکن بود معتدل تر از آن گفته شود آقای مهندس رضوی در جواب ایشان یک بیاناتی کردند که اسباب تأثر و ملال و قیول و قال شد بنده با آقای مهندس رضوی معاشرت ممتد نزدیکی نداشتم ولی از مدت ها باین طرف گردند. این فکر بعقیده بنده یک فکر ناشیانه و چون در دانشگاه افتخار همکاری با ایشان را دارم و در مجلس هم کم و بیش افتخار داشته ام دو صفت بنده در ایشان دیدم که مجبورم در حضور آقایان عرض بکنم یکی درستی و شرافت نفس (صحیح است) یکی هم بدون تردید در مقابل مصالح کشور ایشان بی اندازه حساس و وطن پرست هستند (صحیح است) با این اصل کلی که لازمه انسانیت هر فردی است که متعلق بیک ملتی و جامعه ای باشد در باب یک تشنجی یا اختلاف نظری که روی داده باشد یا داده باشد نگرانی نیست. در این فرصت بنده اجازه میخواهم باینکه شاید به تجدید مطلع احتیاجی نباشد در این باب تجدید مطلع بکنم دولت کله راجع به آقای هانری والاس که بنده هم با کمال احترام در واشنگتن با ایشان در حدود یکساعت صحبت کردم عرض بکنم. بنظر بنده یک مطلب بود که آن مطلب بنظر من اساسی بود و آن این است که آقای هانری والاس یک عقیده سیاسی دارند که در حدود یکسال و نیم بانطرف و شاید دو سال باین طرف ایشان این عقیده را طی میکنند و بایستی پیش ما ایرانیان که با سیاست عالم تماس داریم این عقیده روشن باشد. آقای هانری والاس بنظر بنده. البته ما با شخص آقای هانری والاس کاری نداریم حتی از این نظر که یک بشر و یک امریکائی است و یکی از رجال امریکا است باو احترام میکنیم ولی صحبت سر عقیده سیاسی ایشان است و ما هم حق داریم بحکم فریضه تلقی بکنیم در عقاید سیاسی را از لحاظ منافع ملل و بخصوص از لحاظ منافع ملل کوچک و ملل ضعیف بسنجیم. عقیده آقای والاس بطوریکه ایشان چندین بار در نطق های مختلف خودشان اظهار داشته اند و هر چه فرقی این است که ایشان موافقتند که دنیا از یک لحاظ برگردد بحال چهل پنجاه سال پیش یعنی قبل از جنگ های بین المللی، یعنی ایشان اظهار موافقت کرده اند بکرات که دنیا تقسیم شود بین مناطق نفوذ و منطقه نفوذ هم بطوریکه ایشان دو سه مرتبه گفته اند بفرهام و یا علناً هم گفتند اند ایشان دو منطقه نفوذ تشخیص داده اند که یکی منطقه نفوذ شوروی (کشاورز صدر) - این عقیده ارتجاعی است (صحیح است) نفوذ امریکا (ملک مننی) - بیخود اظهار کرده است دنیا زباین بار ها نبرد (بنده خودم هم تصور میکنم نه ممالک شوروی و نه ممالک امریکا چنین نظری را

داشته باشند که هانری والاس میخواهد اظهار کند این عقیده آقای هانری والاس را قبل از همه خود ممالک متعده امریکا ملا در طی تاریخش رد کرده است (صحیح است) امریکا از بدو تاریخش بخصوص نطق هائی که از زمان ویلسن و روزولت و ترومن کرده اند مخالف شدید تقسیم عالم بنطاق نفوذ است (صحیح است) دوم منشور ملل متحد بطور واضح این عقیده را بکلی از بین برد و ریشه کن کرد که مناطق نفوذی در دنیا ایجاد شود (صحیح است) سوم منافع ملل کوچک از قبیل ملت ایران و ملل دیگر ایجاد میکنند که ما شدیداً این عقیده مذموم و منفور را رد بکنیم (صحیح است - احسنت) دو تا جنگ عمومی در این دنیا شد برای اینکه ملل عالم باید از هر گونه تجاوز که بر روی ماهدات یکطرفه بین دولت های بزرگ منعقد میشود معصوم گردند. این فکر بعقیده بنده یک فکر ناشیانه و سطحی است و همانطور که دفعه قبل عرض کردم مستند بیک قضاوت احقانه است و یقین دارم که اغلب ملل از این گونه عقاید برکنار هستند. بنده هم میخواستم عرض کنم که برای ما صحبت های آقای هانری والاس زیاد هم اهمیت ندارد (صحیح است) اشخاص آزاداند رجال و بزرگان و نویسندگان و روزنامه نویس ها هر طور دلشان بخواهد میتوانند صحبت بکنند. ایشان با بنده هم که صحبت میکردند البته خیلی صحبت کردند بنده و بنده هم ارادت اظهار داشتم ولی یکقدری لعنتشان شن بود و سنخ فکرشان شبیه بهمان بود که بعد بطور وضوح همه جا گفتند. حالا ام از اینکه اهمیتی دارد صحبتشان یا ندارد هیچ مانعی نداشت که در مجلس ایران اظهاراتی و احساساتی بمنصه ظهور برسد و بنده امیدوارم این تشنجی که بین آقایان دکتتر عبده و مهندس رضوی پیش آمد کرد مستند بیک اختلاف اساسی نباشد (صحیح است) بنده اینطور تشخیص دادم که در مصالح عالی کشور و بخصوص در مواجهه با یک سیاست خارجی، یک افکار مضر خارجی کاملاً اتحاد و وحدت نظر لازم است (صحیح است - احسنت) این مباحثات هم مانعی ندارد فقط چیزی که هست بنده امیدوارم و گمان میکنم که همه مان امیدواریم که این احساسات اثر نامطلوبی در قلوب آقایان باقی نگذارد (صحیح است) و باز هم همکاری صمیمانه ای را که متضمن نفع کشور باشد ادامه بدهیم (صحیح است)

حاذقی - بنده اخطار نظامنامه ای دارم

نایب رئیسی - اجازه بدهید طرحی از طرف جمعی از آقایان نمایندگان راجع بمنع استعمال مشروبات الکلی رسیده است که قرائت میشود

مهندس رضوی - اجازه بدهید بنده چند کلمه توضیح بدهم آن دقعه هم نوبه بنده محفوظ بود عرضی دارم

نایب رئیسی - اجازه بفرمائید کمیسیون دادگستری جدید تقاضا کرده است که لایحه راجع باصلاح قانون واگذاری املاک اختصاصی بکمیسیون جدید احاله بشود علیهذا بکمیسیون جدید دادگستری فرستاده میشود آقای وزیر صحبتی داشتید بفرمائید

۳- بیانات آقای وزیر وزیر مشاور

راجع بنف

وزیر (وزیر مشاور) - در جلسه گذشته آقای دهقان از آقای وزیر دارائی پرسیدند که دولت در باب اجرای بند پنجم ماده واحده مصوب ۲۹ مهر ۱۳۲۶ چه اقدام کرده است، آقای وزیر دارائی در جواب اینکه دادند بدو متذکر شدند که از اقدامات دولت سابق هیچگونه اطلاهی ندارند و در دو سه ماه هیچگونه اثر و یاد داشتی در این باب ندیده اند و پس از آن شرح اقدامات خودشان را در این خصوص باطلاع مجلس شورایی می رسانند و بنابراین آنچه بنده در جواب دیدم بیانات ایشان فقط در باب لزوم ایرانی بودن مستخدمین و کارگران شرکت و تأمین وسائل زندگی و آسایش آنها بود و نتیجه مذاکرات را نیز چنین توضیح دادند که با شرکت قرار گذاشته اند یک مأمور عالی رتبه بظهران بفرستند مذاکره نماید، چون بنده در دولت سابق بسمت وزیر دارائی افتخار خدمتگذاری داشتم برای اینکه حقیقت قلب نشود حق از میان نرود ناچارم باختصار چند مطلب را برسبیل توضیح عرض کنم. اولاً تاریخ تصویب قانون ۲۹ مهر است تا ۱۲ آذر که بنده مستعفی شدم یک ماه و نیم بیشتر فرصت نبود و حال آنکه از ۱۲ آذر تا کنون بیش از سه ماه میگذرد تا بنده اگر نتیجه ای که از اقدام پنج ماهه اخیر حاصل شده همین باشد که شرکت موافقت کرده است یک مأمور عالی رتبه بایران کسب دارد باید عرض کنم که نتیجه اقدامات یکماهه و نیمه اول که بنده بنا بنا کید ات بلیغ و اوامر خاص رئیس دولت وقت انجام دادم و امروز آقای وزیر دارائی اصلاً آنرا کلام یکن انگاشته اند برآب بیش از نتیجه ای بوده است که بالغعل ایشان بعد از چند ماه بدست آورده اند زیرا که در ظرف همان یکماه و نیم مستر گس نماینده عالی رتبه شرکت بظهران آمد و در طی چندین جلسه پنج شش ساعت نظریات دولت با شرح و تفصیل وافی و با کمال صراحت بشارالیه توضیح شد و در پایان مذاکرات با توافق نظر هر دو طرف مراسله تنظیم و ارسال گردید و خود مستر گس نیز مراسله دیگری نگاشت که همه در وزارت دارائی ضبط است و سواد آنها در همان اوان برای استحضار ریاست وزراء و وزارت امور خارجه فرستاده شده است بدیهی است توضیحاتی که در آنوقت بنده بنمایند شرکت دادم همه بر اساس اطلاعات و ارقام و سوابقی بود که در سالهای متمادی در اداره امتیازات و نفت و درآمد معادن وزارت دارائی فراهم آمده و اکنون هم حاضر و موجود است علاوه در تمام جلساتی که بنده بانامینده شرکت داشتم آقای دکتر حسین پیرنیا رئیس آن اداره که سالها است در این رشته بفل جهد و صرف همت میکنند حاضر و ناظر و شریک و دخیل در مذاکرات بودند و تا امروز هم بر سر همان خدمت هستند و باین ترتیب مانند بهترین شاهد حی و حاضر میتوانند و میتوانستند هم سوابق مفصل و مشروح امر را که مذاکرات بنده بانامینده شرکت بر آن اساس صورت گرفته است با آقای وزیر دارائی ارائه دهند و هم جریان مذاکرات را باطلاع آقای وزیر دارائی برسانند علاوه اگر فرمائید کان محترم مایل باشند منمکن است مقرر فرمائید آقای دکتر حسین پیرنیا در جلسه

خصوصی را در کمیته‌ای جهت تهیه سوابق و ابواب و جریان مطلب را حضوراً روشن نمایند و با این وصف بنده متعجبم که آقای وزیر دارائی چگونه اصلاً منکر وجود سوابق و آثاری در باب اقدامات دولت سابق شده‌اند مگر اینکه متفقد بشوم که ایشان در این مورد نیز مانند موارد بسیار دیگری که در مجلس شورای ملی بایراد نطق پرداخته‌اند این دستور بزرگان ما را فراموش فرموده‌اند که

نام نیک رفتگان ضایع مکن
تا بماند نام نیکت برقرار
دکتر اعتبار - اینکه کابینه نشد که یک عضو کابینه باید یک عضو دیگر حمله بکنند.

کشاورز صدر - مانی ندارد جواب میدهند
دکتر اعتبار - هیچوقت همچنین چیزی نشده که یک وزیر کابینه باید یک وزیر دیگر حمله بکند
۴- طرح پیشنهادی آقای حائری زاده راجع بقانون انتخابات و انجمنهای محلی

نایب رئیس - آقای حائری زاده
حائری زاده - بنده چند جلسه نبودم و یک طرحی را که قبلاً تهیه شده بود و فوریت داشت و میخواستم تقدیم مجلس بکنم تا اخیراً در راجع با انتخابات مجلس شورای ملی و انجمنهای البت و ولایتی، شهرداری قانون اساسی وظایفی معلوم کرده در ۴۲ سال پیش در زمان سلطنت محمد علی میرزا که مجلس را به توبیست یک تغییراتی در قانون انتخابات داد و قانون انتخابات آن دوره تقریباً انتخابات صنفی و دو درجه بود آنرا تغییر دادند و انتخابات عمومی یک درجه قرار دادند و انجمن های ایالتی و ولایتی و بلدی را عملاً مسکوت گذاردند و مجالسی که این مجلس با زدهم آن است که تشکیل شده مجالسی است که طبقات مختلف مملکت از عامه و خاصه از اعیان و اشراف و شاهزادگان و علماء و طبقاتی که در قانون اول ذکر شده بود با طبقات زحمتکش و رنجبر مملکت همه شرکت در انتخابات کردند، در اغلب ادوار طبقات مالکین و اعیان و اشراف مقام نمایندگی را پیدا کردند و در مجلس شورای ملی حاضر شدند زیرا که اختلاف بین طبقات اسماً از نظر قانون محو شده بود ولی اخیراً که خیال زنده کردن دستگامان و اشراف پوسیده افتاده‌اند من لازم دانستم که یک قانونی که پایه آن روی انتخاب عمومی و عدم دخالت نامشروع مرگ در انتخابات ولایات باشد و زمینه ای هم برای تاسیس مجلس مؤسسان فراهم شود تهیه شده و قسمتی از آقایان هم قابل توجه بودن آنرا امضاء فرموده‌اند من آنرا تقدیم مقام ریاست میکنم.

آردلان - مجلس مؤسسان برای چه ؟
حائری زاده - پس از آنکه خواندید معلوم میشود برای چه .
حاذقی - بنده اخطار نظامنامه ای دارم .

نایب رئیس - آقای معتد دمآوردی بفرمائید استدعا دارم خیلی مختصر کنید .
معتد دمآوردی - هر ایضی که امروز برض نمایندگان مجلس شورای ملی میرسام راجع بوضع خوار بار گیلان است در سال ۲۶ هم آقایان اطلاع دارند که وضع محصول برنج گیلان بسیار خوب بود و در دولت گذشته آقای وزیر برای وضع مبادرات

برنج و تسبیم مازاد محصول در دست رها یا یک طریقی تهیه کرده بودند یک تصویب نامه ای بود ولی متأسفانه بعد از آمدن دولت جدید آن طرح از بین رفت و لغو شد و نتیجه این شد که یکمده مردم قاجاری و معتبرک بایش آمد فصلی در عراق محصول گیلان را از بین بردند و ما هم هر چه بدولت تذکر دادیم که آقا در خرمشهر و اهواز و آبادان یک دستیگاههایی برای این کار هست و یکمده زیادی از مردم قاجاری بدستگیری مأمورین گمرک دولتی اوزاق عمومی را بران میرند و اقل اجازه بدهید که از گیلان حمل بشود متأسفانه کسی گوش نداد (صحیح است) البته بنده در جلسه عرضی نکردم ولی در هر جلسه که آقایان وزراء میامندن آقای وزیر عرض کردم آقای وزیر دارائی عرض کردم بوزرای دیگر عرض کردم ولی متأسفانه گوش دولت سنگین بود کسی گوش نداد اخیراً از گیلان یک اخبار موحشی میرسد مخصوصاً از حوزه انتخابیه من چون وضع طبیعی یکطوری است که محصول هیچ ندارد و بایستی برنج که آذوقه عمومی مردم است از سایر دهستانهای گیلان تهیه بکنند در این زمینه جناب آقای قائم مقام الملک یک اقدامات مجدانه ای کردند و بدولت تذکر دادند مخصوصاً گفتند آقا املاک و اگذاری در شمال مقداری برنج در انبارها دارد اقل بایاید آن برنج را بین مردم با یک قیمت عادلانه ای تقسیم بکنید که قیمت برنج در بازار داخلی باید باین زبیر هنوز یکمده ای از مردم گیلان بامید اینکه برنج را اگر انتر فروروشند در انبار شان برنجهایی دارند ولی متأسفانه باز دولت گوش نداد بنده خودم آقای وزیر دارائی گفتم آقا شما در سال ۱۰ میلیون تومان بسات ایران تحصیل میکنید و ضرر را برای تأمین نان مردم وارد میکنید از این ده میلیون تومان شاید یک ربع این پول را گیلان و مازندران میبردازد در صورتی که سهمیه ای هم از آرد و کندم دولتی ندارد در صورتی که ما حاضریم در سال یک مبلغ از این ده میلیون تومان را بپردازم بایاید امسال ۵۰۰ هزار تومان برای خاطر ما ضرر بکنید و برنج هایی که آنان در انبار های خرمشهر موجود است و بوسیله یهودها حمل میشود بآن طرف مرز آنها را از مردم بخرید و بیاورید در گیلان بفروشید که آنها هم که در گیلان برنج دارند بامید اینکه برنجشان را بیکروزی گرانتر بفروشند مجبور شوند در انبارهایشان را باز کنند ولی متأسفانه این را هم گوش ندادند و آنان که بنده اینجا هستم یک تلگرافهای خیلی شدید و کافدهای خیلی شدید میرسد با آقایان نمایندگان گیلان که وضع برنج بسیار بد است و حتی در رعبت خانه ها هم برنج پیدا نمیشود متأسفانه هر سال ما فله نان را از آذربایجان بطور آزاد تهیه کردیم ولی امثال آنرا هم آذوقه را با ندادند البته دادند ولی آقای منصور الملک جلوی اینکار را گرفت (بهادری - حالا هم فله میدهند) اجازه بفرمائید شلم بفرمائید اینجا صحبت بفرمائید بنده اهل آنجا هستم مخصوصاً میدانم وضعیت آنجا را مردم اودبیل تمام احتیاجات خودشان را از گیلان و بخصوص از بندر پهلوی تهیه میکنند اینها باند مبادله میکنند قند میبرند شکر میبرند چای میبرند برنج میبرند سابقاً بوسیله چهار یادار و اخیراً بوسیله خطوطی که تهیه شده است حمل میکنند و متأسفانه جلوی این راهم گرفته‌اند ما پیشنهاد کردیم چند نفر هم گفتند پس

اجازه بفرمائید از دست گرگان یا جای دیگر فله آزاد بخریم بخریم مردم بدهیم این را هم خواستیم اجازه بگیریم متأسفانه اجازه ندادند با اینکه برای گیلانی نان خوردن یک وضع دیگری دارد که میگویند بی انصاف من مدتی است نان میخورم اصلاً گیلانی نمیتواند نان بخورد ولی حاضر است نان بخورد آنهم پیدا نمیشود من میخواستم استدها بکنم آقایان توجه بفرمائید و از نماینده های دولت هم جناب آقا وزیر امور خارجه تشریف دارند آقای وزیر هم تشریف دارند بنده عرض میکنم اگر اقدام عاجلی نشود آقا یک اتفاقات بسیار موحشی میافتد ممکن است مردم در شهرها بریزند و انبارها را غارت کنند بریش آمد بکند بشود مسئول دولت است من امروز وظیفه ام این بود که اینجا بگویم و اگر هم یک اتفاقاتی پیش بیاید آنروز هم وظیفه ام را آنجا انجام خواهم داد ولی این باین دولت مربوط است این دولت سهل انگاری کرد این دولت میبایستی جلوگیری از قاجاق بکند یهودها آمدند و قاجاق خریدند آقا و از این مرز بردند نه اوز باین مملکت آمد و همان هم از دستمان رفت چرا باین دولت مربوط نیست باین دولت مربوط است حالا که بنده با دولت معاند نیستم بنده نوشته‌اند بنده وظیفه دارم بعد از هشت ماه آمده ام یک موضوعی را توجه بدهم آقایان اجازه نمیدهد یک موضوع دیگر موضوع آبیاری است الان مدتی است که نمایندگان گیلان برای اینکه دولت در امر آبیاری دخالت نکنند اقداماتی میکنند من نفیهم که این آقای مدیر کل و دیگر مهندسین که رفته‌اند چطور میتوانند دهانه های سفید رود که ملو از میلیاردها حشره است و اینجا آن رهاهای بدبخت میروند برای سه پایه زدن و برای حفر نهرهایشان آنها اینجا چطور میخواهند اقدام کنند من نمیدانم برای اینکه سالهای متعددی است که مردم خودشان آب گیلان را تقسیم میکنند شام بگویند این آقایان مأمورین دولت و این آقایانی که باسم بنگاه آبیاری و مأمورین کشاورزی هستند از چنان مردم گیلان چه میخواهند که هر اهن زاندارم میکنند ما چقدر با آنها بدهیم چقدر پول جمع بکنیم و با آنها بدهیم که ما را راحت بکنند ما مردم گیلان حاضر هستیم یک پولی جمع بکنیم و با آنها بدهیم که ما را راحت بگذارند اگر توجه نشود یک بالای عظیمی ایجاد میشود الان در بعضی نقاط مأمورین دولت رازده اند بازم میزند تلگرافهای زیادی شده است در این باب و باید توجهی نشده است حتی یکی هم جواب داده نشده است بنده آقای وزیر کشاورزی را ملاقات کردم بسیار آدم خوبی است حسن نظر هم دارد دستور میدهد متأسفانه دستورش را اجرا نمیکند یک عده ای بیغیال انتخاب شدن در یکی از حوزه های گیلان افتاده اند و مرتباً شروع کرده‌اند بانگولک آخر آقا انتخاب شدن که مربوط بآب نیست الان فصل آب است مردم تمام در فشار هستند شما میخواهید این نقطه آباد مملکت را هم خراب بکنید برای اینکه فلانکس انتخاب شود الان بنده از آقای وزیر امور خارجه و آقای وزیر بهداری که اینجا تشریف دارند و آقای وزیر که متأسفانه تشریف بردند خواهش میکنم که اجازه بدهید مردم گیلان راحت باشند (صحیح است) متأسفانه این امر آبیاری بوش بوش افتاده است در یک دسه انداز

تعمیری و بعضی از اسباب هم با مصالحت هائی میکنند و آنچون تلگرافهایی که برای من رسیده مردم گیلان گفته‌اند که ما این آخرین تلگراف را میبینیم و بعد از این هم اقدامان را میکنیم و از حقوقمان دفاع میکنیم در آنجا مأمورین دولت آمدند در محل خواستند زاندارم بگیرند متأسفانه نتوانستند یعنی مالکین رفتند معضرات اینکار را باستاندار محل گفتند و گفتند اگر زاندارم و مأمورین کشاورزی دخالت بکنند ، آخر میدانید مردم گیلان از چه وحشت دارند ؟ وحشت آنها برای این است که رفتی دولت بخواهد دخالت بکند مردم گیلان باید بروند در دهانه سه پایه بزنند مأمورین کشاورزی اصلاً نمیفهمند سه پایه یعنی چه باید مناقصه بگذارند قانون محاسبات عمومی اجازه نمیدهد و فصلش میگذرد الان شش آدم آب میخواهد از تلویح ده خرداد آب موقی میشود یعنی آنطوری که همیشه میآمده حالا اگر جلوی را بگیرند انهار تقسیم شده است و باید هر کس برود رودخانه را پاک بکند و آب خودش را ببرد مردم خودشان میروند رودخانه را پاک میکنند در تمام فصل تابستان میروند در توی آن دهانه ها و هیچکدام از این آقایان گمان نمیکنم بتوانند بروند برای اینکه انجام اولز میلیاردها پشه است و این رعیت بدبخت بایک مقداری برنج پخته سرد و باصلاح ما گیلکها سردیلا بایک مقدار ماهی شور بر میدارد می بندد توی دستمال و این را بر میدارد میبرد سر آن دهانه ده فرسخ راه از آن طی میکنند و آنجا میماند که آب طغیان نکنند و سه پایه ها از بین نرود و اگر خراب بشود مرگت بکنند خوب این آقای مأمور کشاورزی و این آقای مهندس هائی مقام که میخواهد در انومبیل ران ریس سوار بشود تشریف ببرد آنجا باین وضع شسته رفته اطو کشیده اش این میتواند برای من آب تأمین کند ؟ (مهندس رضوی - مهندسین در تمام مملکت زحمت میکنند) البته مهندسین زحمت میکنند ولی ایکاش نظرشان صلاب بود و یک اصلاحی میکردند مهندس آن یتکه دارو دسته دارد مأمورین کشاورزی دارد عرض کردم اجازه بدهید ما هممان را خشک بدهیم مارا ول کنند (املی - ایشان اجازه بدهند) وقتیکه یکمده زیادی از مردم نخواستند دولت در یک امری دخالت بکند این دخالت گایدهای ندارد بهر حال حالا بنده میخواستم این تلگراف ها را اینجا بفرمانم ولی صرف نظر میکنم از خواندن این تلگراف ها ولی از دولت تقاضا میکنم اجازه بدهند بیش از این مردم گیلان را اذیت نکنند (صحیح است - احسنت - آفرین)

نایب رئیس - اجازه بدهید کارهای خیلی مهمی در دستور امروز هست که اگر آقایان اجازه بدهند تا دو بعد از ظهر می نشینیم کلو می کنیم در جلسه گذشته هم که کار شد اگر اجازه بدهید امروز کارهای زیادتری خواهیم کرد

حاذقی - بنده اخطار نظامنامه ای دارم اخطار نظامنامه ای مقدم بر همه چیز است
نایب رئیس - بفرمائید
حاذقی - عرض کنم که در ماده ۲۰ نظامنامه مجلس تصریح میکند که هر طرح یا لایحه ای قانونی که بکمسیون راجع میشود باید راپرت آن متنی

هر طرف دو ماه از تاریخ از جاع داده شود و الا صاحب لایحه حق ندارد از مجلس درخواست کند که مباحثه آنرا جزه دستور قرار دهند توجه بفرمائید آقایان که نظامنامه تکلیف جزئیات تمام کلهای مجلس را از نظر لویایح و طرحها تعیین کرده است درست در ۲۶ اسفند بوده که لایحه محدودیت بازار گانهای خارجی در ایران بنا بر تقاضای وزیر اقتصاد ملی و موافقت منشی محترم کمسیون که بجای مخیر انجام وظیفه میکردند بکمسیون رفته است که بمجلس بر گردد در طرف این دو ماه ما حرفهای زیادی شنیده ایم و مطالب زیادی نوشته اند حرفهای زیادی مطرح شده و ما همه آنها را تحمل کرده ایم برای اینکه رعایت نظامنامه مجلس را کرده باشیم و امروز این دو ماه تمام شده است بنا بر این تذکر داده میشود حالا که کمسیون شده اگر آقایان امضاء کمسیون تا روز سه شنبه گزارش را به مجلس تقدیم کردند که با کمال علاقه مندی اینجا می نشینیم و تصویب می کنیم و میرویم بیرون اگر ننشسته اند و نکرده اند و وظیفه شان را انجام ندادند امضاء کنندگان تقاضا دارند مقام محترم ریاست طبق نص صریح نظامنامه جزه دستور بگذارند آنرا و بدون انتظار گزارش کمسیون تکلیف این لایحه را معین بفرمائید و تقاضا میکنم از مقام ریاست با همین علاقه ای که فرمودند اجازه بدهند که کارهای مجلس مرتباً انجام بگیرد انتخاب سه نفر بقیه امضاء دیوان محاسبات هم باقی مانده است که باید تکمیل شود بنده پیشنهادی کرده ام و گفتم این کاری ندارد اسامی آقایان احمد اشتری اشیار صالح علی صالحی و امثال اینها زیادند سه نفر انتخاب کنند که این کار تمام بشود و بلافاصله بودجه مجلس مطرح بشود .

نایب رئیس - در جواب آقای حاذقی علت تأخیر این کار بواسطه کمسیونهای جدید و انتخاب کمسیونها بود و الا البته تسریع در این کار میشود و اینکه آقا هم این را ممکن بود بطور تذکر بفرمائید زیرا اخطار نظامنامه و تذکر دومورد است این یک تذکری بود که فرمودید و واخطار نبود آقای مهندس رضوی .

را که ملت ایران اکثر امینانند برای آن محکم که نمیدانند روشن شود .
نایب رئیس - آقای مکی
مکی - آقایان نمایندگان محترم استحضار دارند که در دولت آقای قوام السلطنه و همچنین در دولت آقای حکیمی از طرف بعضی از نمایندگان راجع برود هیرمند سؤالانی شده بود که نتیجه اقداماتی که دولت گذشته و دولت کنونی راجع به این منطقه ارضی ایران کرده باستحضار ملت و مجلس شورای ملی برسانند . بنده اوایل دولت آقای حکیمی بود که سؤالی راجع برود هیرمند کردم ولی متأسفانه مدتی که آقای وزیر خارجه تعیین نشده بودند یک مدتی هم که آقایان وزرا مثل اینکه در جواب بعضی از آقایان نمایندگان یک قدری کوتاهی میکردند بناتجیه اخیراً از طرف آقای وزیر خارجه اطلاع داده شد که برای سؤال رود هیرمند حاضرند بنده چون موضوع رود هیرمند موضوعی است که با یکی از کشورهای همسایه مان تماس دارد قبلاً باستحضار مجلس شورای ملی ایران میخواهم برسانم که بنده بکلیه کشور های همجوار همسایه و همچنین سایر کشورهای هائی که با ایران روابط حسن سیاسی دارند بهمان اندازه علاقه دارم و بهمان اندازه احترام میگذارم که آنها هم باستقلال ایران و بحق حاکمیت ایران احترام بگذارند برای بنده هیچکدامشان مزیت و برتری یکی بر دیگری ندارد مگر اینکه بیشتر باستقلال و حق حاکمیت ما احترام بگذارند ما با کشورهای همجوار خودمان دولت افغانستان روابط دینی داریم ، روابط زبانی داریم ، روابط معنوی و ادبی داریم و انتظار داریم که کشور همسایه و دوست ما ، افغانستان راجع برود هیرمند همانطوریکه در قرارداد های سابق و قرار داد حکمیت ژنرال گلداسمیت ذکر شده بامام رفتار کرده باشند ولی متأسفانه مثل اینکه آنطوریکه روابط معنوی و روابط ادبی و زبانی و دینی که با این کشور داشتیم و ایجاب میکرد که این روابط که مناسبات بهتری راجع برود هیرمند باماد داشته باشند جریان رود هیرمند را حل کرده باشند مدتی است همینطور بامکاتبه و مذاکره گذشته و بیکسخت از مناطق ارضی ایران که میشود گفت از لحاظ کشت غله و تربیت مواشی واحشام یکی از مناطق فوق العاده قابل اهمیت ایران است اینطور بر روز بیچارگی و بدبختی بیفتد در دوره ناصرالدین شاه یک اختلافی راجع بخطوط مرزی ایران با افغانستان پیش آمد و برای اینکه اینکار به نزاع و اختلاف کشیده نشود قرار حکمیتی داده شد که ژنرال گلداسمیت انگلیسی حکم مشترک قرار گرفت و این آمده خطوط مرزی و همچنین وضع استفاده اهالی زابل را از آب رود هیرمند معلوم کرده البته این قرارداد حکمیت هم در وزارت خارجه است هم در سفر نامه ای که خود گلداسمیت نوشته مشروحات جریان رود هیرمند و طریقه استفاده اهالی زابل را معین کرده در این چند ساله اخیر یک سد هائی در رود خانه هیرمند در قسمت خاک افغانستان گذاشته شده که ایجاد این سد ها مانع از این شده است که آب آنطوریکه سابقاً در طرف چندین هزار سال بوده آن وضعیتش

را تغییر میدهند کار در سال گذشته بجای کشیده شد که تقریباً تمام زابل در مضیقه و قطعی آب افتاد . در حدود ۲۴۰۰ گاو که گاوهای زابل را آقایان هم شنیده اند در نوع و خویش در ایران معروف است ، تلف شده اند یا اینکه عده ای از اهالی با مواشی واحشام خودشان بپاک افغانستان کوچ کرده اند سد هائی که بسته شده یکی بند سراج است یکی بند کرکش است یکی بند رودبار است یکی بند مهرآباد است ، یکی بند چهار برجه است ، یکی بند کمال خان است بند قلعه فتح است بند خوابگاه است و یکی دو بند دیگر که در رودخانه هیرمند بسته شده و بالتبع آن مقدار آبی را که ما لازم داریم یعنی اهالی سیستان لازم دارند دیگر بطرف ایران جاری نمیشود . البته آقایان مسبوق هستند که رود هیرمند پس از اینکه وارد سیستان میشود يك دریاچه ای را تشکیل میدهد که بدریاچه هامون معروف است و در اطراف آن يك نزارها و مراتع فوق العاده زیادی را ایجاد کرده که در آن مراتع و نزارها مقدار زیادی مواشی واحشام میتوانند از این همه ساله زندگی کنند و از این راه هم يك مقدار خیلی زیادی عاید کشور میشود . سال گذشته باقات و مزارع زابل بکلی خشک شد بیکمقدار زیادی از حشمان از بین رفت بیکمقداری هم از طوایفشان از ایران کوچ کردند بنده وقتی که سؤال کردم از زابل و همچنین از نقاط دیگری که از محصول زابل ارتزاق میکردند تغذیه میکردند یعنی صادرات غله زابل بآنجا برد میرفت مکاتبائی با بنده شده و جریان خشک شدن رودخانه هیرمند و خساراتی که از این بابت عاید کشور شده صریحاً ذکر کرده . اینجا نام دهاتی را که پارسال ذکر کرده همه را اسم برده که این دهات بکلی از بین رفتند و اگر دولت ایران توجهی نکند اگر چند ده نیمه خرابی هم در آنجا باشد آنها هم بکلی بینان خواهند رفت بنده اینجا سه روزنامه ای که موجود است از مطالبش چیزی برض مجلس شورای ملی نبرسانم فقط خدمت آقای وزیر امور خارجه تقديم میکنم که با توجه بمطالب اساسی که در این سه روزنامه ای که روزنامه بیداری کرمان است نوشته اقداماتی را که بایستی در این مورد بفرمایند بکنند . بنده متقدم که در دولت گذشته اقدامات خیلی مجدانه و سربمی راجع برودخانه هیرمند شده بودوحتی کار مذاکرات يك قسمتش امیدبخش بود که بنده دولت گذشته مستفی شد یا از کار برکنار شد و دولت آقای حکیمی روی کار آمد بنده اطلاعی ندارم که دولت ایشان راجع برود هیرمند و راجع بفسارواتی که با اهالی زابل تاکنون وارد شده چه اقداماتی کرده ، بنده فقط سؤال میخوام بکنم که اقداماتی که تا کنون شده باستحضار مجلس شورای ملی برسانند (صحیح است)

نایب رئیس - آقای وزیر امور خارجه

راجع به این موضوع سؤال کرده اند اجازه بفرمائید ایشان توضیح بدهند

نایب رئیس - آقای دکتر عبده

دکتر عبده - عرض میکنم بنده هم سؤالی در این موضوع از جناب آقای وزیر خارجه کرده بودم چیزی که بنده را وادام کرد این سؤال یکی سرنوشت اهالی سیستان است که فعلا در بدترین وضعی زندگی میکنند (صحیح است) قسمت دیگر این عملیاتی که عملیات انشعابی و انشعاب انهار که در رودخانه هیرمند شده مسلماً در اقتصاد عمومی کشور ما ، در میزان تولید مملکت ، تأثیر خواهد کرد و خیلی بیجا است که دولت بیش از بیش باین موضوع حیاتی توجه بکند از همه مهمتر حلقه مهمی که بنده بعضی روابط بین دولت ایران و دولت افغانستان دارم ممالکی که امروز همسایه هستند و دارای منافع مشترکی هستند چه از لحاظ معنوی ، چه از لحاظ مادی ، چه از لحاظ اقتصادی در این دنیای پر خطر میبایستی باهم کمال دوستی و صمیمیت و محبت را داشته باشند (صحیح است) در این موقع که دول جهان هر کدام که در يك منطقه واحدی هستند و قرارداد های ناحیه ای برای تأمین دفاع خودشان می بندند مخصوصاً بصلاح دولت افغانستان و صلاح دولت ایران است که اختلافات جزئی را بین خودشان حل کنند و يك فکر انسانی کنند برای تأمین دفاع مشترك و برای تأمین امنیت عمومی این دو مملکت برای اینکه چه بسا اختلافاتی که در امور بین المللی کم کم بزرگ شده و کار بجاهای باریک کشیده . قبل از اینکه خدای نکرده کار بجای باریکتری بکشد بنده خیال میکنم بصلاح ملت افغانستان و ملت ایران است که این قضیه حیاتی حل شود . اختلاف هم يك چیز فوق العاده ای نیست در روابط شخصی بین دو برادر هم ممکنست اختلاف باشد در روابط بین دو خانواده ممکنست اختلاف باشد (دهقان - این اختلاف نیست آقا بقیع ، تجاوز شده) اختلاف آقای دهقان همیشه در رد تجاوز بقیع است وقتی يك کسی تجاوز میکند بقیع دیگری ، این را میگویند اختلاف حالا این در روابط فردی درست است در روابط بین المللی درست است بنده خیال میکنم که باید این اختلاف حل شود بنظر بنده کار مشکلی هم نیست برای اینکه خوشبختانه در سال ۱۸۷۲ راجع بآب هیرمند گویا اختلافاتی پیش آمده چون در آن موقع افغانستان تحت حمایت دولت بریطانی کبیر بود و بوجوب قرار دادی در قضایای مربوط بافغانستان دولت ایران متعهد شده بود که بادولت بریطانی کبیر مذاکره بکنند و حل بکنند دولت ایران بانوافق دولت انگلستان ژنرال گلداسمیت را معرفی میکند بعنوان حکمت . بنظر بنده اساس اختلاف را حکمت این ژنرال انگلیسی حل خواهد کرد و بهترین دلیل و بزرگترین برهان برله ماست او گفته که طرفین میبایستی از این آب هیرمند استفاده کنند و هیچگونه عملی که موجب نکت آب و ایجاد اختلال در مشروب سحر کردن اراضی ساحل هیرمند بشود نبایستی از طرفین انجام بشود بنظر بنده مطلب خیلی ساده است و خوشبختانه حکمت گلداسمیت این اشکال را حل سکرده است متأسفانه بعداً باز اختلافاتی پیش آمده و ما که هامون باز مداخله کرد او هم يك رأی داد که دولت ایران آنرا چون تقریباً برخلاف حکمت اولی میدانست اساساً بآن ترتیب از نداد زیرا در قرارداد اولی گفته

شده بود که ما که ما همون حدود حکمتش در حدود حکمت گلداسمیت است در ۱۳۱۷ هم در زمان اعلیحضرت فقید مذاکراتی شد و قراردادی بین ایران و افغانستان بطور کلی تنظیم شد و راجع باین موضوع هم يك مقرراتی پیش بینی شده منتهی این قرارداد منضم بود يك اعلامیه ای که در آن اعلامیه این مقررات ژنرال گلداسمیت پیش بینی شده بود و قید شده بود که هیچگونه عملیاتی که موجب نکت آب شود در اطراف هیرمند نبایستی انجام بشود متأسفانه مجلس افغانستان درین حال که قرارداد را تصویب کرد اعلامیه منضم باین قرار داد را تصویب نکرد و بدیهی است دولت ایران هم اعتراض کرد و آن قرارداد را قبول نکرد . در هر حال امروز ما هستیم در مقابل رأی حکمتی که از طرف ژنرال گلداسمیت صادر شده و بنده خیال میکنم مطابق اصول بین المللی هر چه زودتر دولت بوسایل مستقیم متوسل بشود در چه اول سعی بکند که از طریق مستقیم این اختلافات را حل بکند و اگر متأسفانه این اختلاف بطور مستقیم حل نشود خوشبختانه مقررات منشور ملل متفق و مقررات بین المللی برای ما مرجعی گذاشته و اگر ما فرض بکنیم یکروزه به سازمان ملل متحد مراجعه بکنیم این هیچگونه اختلافی در روابط دوستی بین ما و افغانستان نخواهد کرد همانطوریکه دوترا ممکنست يك دعوای در عدلیه داشته باشند ولی درین حال در روابط طرفین هیچ اختلافی پیدا نشود . در هر حال بنده مخصوصاً تقاضا میکنم از جناب آقای وزیر امور خارجه که بنفع مردم سیستان و بنفع اقتصاد عمومی کشور و بنفع حفظ روابط بین ایران و افغانستان بر اساس احترام متقابل هر چه زودتر اقدامات مجدانه ای در این راه بعمل بیاورند .

نایب رئیس - آقای وزیر امور خارجه

وزیر امور خارجه - بنده چون میدانم که قضیه آب هیرمند يك موضوع حیاتی برای یکی از استانهای مهم ما است و تا چه درجه مورد علاقه مجلس شورای ملی است میخوام جریان امر را بیکتوری بتفصیل عرض کنم و خیلی مفید میخوام اگر وقت آقایان را بیکتوری میگیرم .

آب رودخانه هیرمند از اواخر پائیز که موسم بارندگی شروع میشود تدریجاً رو بازیداد گذاشته و از بهمن ماه شروع بطنیان کرده و تا اواخر خرداد طنیان ادامه داشته و از اوایل تیر رو بنقصان میگردد و همیشه از قدیم تقسیم آب در تابستان و پائیز موضوع مشاجره و گاهی منازعه بین افغانها و ایرانیها بوده است .

در سال ۱۸۷۲ میلادی که کار های خارجی افغانستان با انگلیسها بوده سرفردريك گلداسمیت بحدکیت از طرف ایران و افغانستان تعیین شده و راجع به تقسیم آب هیرمند اینطور رأی دادند که بهیچوجه نبایستی عملیاتی در هیچیک از طرفین بشود که بمقدار آبی که برای مشروب ساختن سواحل هیرمند لازم است لطمه وارد آید .

چون با وجود این حکمت غالباً کشمکشهایی بین طرفین بر سر تقسیم آب وجود داشت در زمان سلطنت اعلیحضرت فقید مذاکراتی بین دولتین

برای عقد قرارداد رضایتبخشی شروع و بامضای قرارداد ۱۳۱۷ منتهی گردید . بوجوب این قرارداد دولتی موافقت نمودند که همه ساله هر مقدار آب رودخانه هیرمند بپسند کمال خان میرسد از بند کمال خان بپسند کمال خان بپسند کمال خان بپسند کمال خان بپسند کمال خان تقسیم شود . و در اعلامیه ضمیمه قرارداد دولت پادشاهی افغانستان اعلام نمود که بهیچوجه مقصودی در تضییق و فشار و نرسیدن آب به سیستان ندارد و تمهید کرد که هیچگونه اقدامی را اجازه ندهد که موجب نکت آب سهمی ایران در بند کمال خان بشود و از این راه بزرهات و آبیاری سیستان ضروری برسد . باینکه این قرارداد اعلامیه منضمه بامضای نمایندگان دولتی در کابل رسید و مجلس شورای ملی قرارداد و اعلامیه را تصویب نمود دولت افغانستان قرارداد را تصویب ولی بپسند کمال خان شورای افغانستان بآن موافقت ننموده عدم قبول آنرا بدولت ایران رسماً اطلاع داد .

جای کمال تأسف است که خود داری دولت افغانستان از تصویب اعلامیه راجع بتأمین آب سیستان با حسن نیتی که دولت ایران از دولت دوست و همسایه خود انتظار میرسد مینت کمال داشت بجز سال ۱۳۱۷ تا ۱۳۲۶ مسامی و کوششهای متوالی دولت ایران برای قبول اعلامیه از طرف دولت افغانستان بی اثر ماند و پیشنهاداتی که دولت ایران با حسن نیت بدولت افغانستان نمود مقرر نمیگردید .

از اوایل ۱۳۲۶ که یقین حاصل شد دولت افغانستان اعلامیه را تصویب نخواهد کرد پیشنهاد شد هیئتی از مهندسين و متخصصین ایرانی باتفاق هیئتی از متخصصین افغانی مسیر هیرمند را از ابتدا تا انتهای آن مشاهده و گزارش جامعی بدهند که مبنای مذاکرات جدیدی برای حل قضیه قرار گیرد . این پیشنهاد را متأسفانه قبول نکردند . بعد پیشنهاد شد که وزیر کشاورزی ایران با هیئتی برای بازدید هیرمند و مذاکرات با مقامات افغانی بمنظور حصول توافق برای تقسیم آب به کابل بروند . دولت افغانستان در این حال که برای مسافرت وزیر کشاورزی ما اشکالی ننمود اظهاراتی در این موضوع نمود که دولت ایران را از امکان حصول نتیجه عملی مأیوس کرد بنا بر این در مرداد ۲۶ بسفارت تبرک برای شاهنشاهی در کابل دستور داده شد بوزارت خارجه افغانستان کتبا اعلام نمایند که چون اعلامیه منضمه بقرارداد ۳۱۷ و پیشنهاد های دیگر دولت ایران برای حل موضوع آب هیرمند مورد قبول دولت افغانستان واقع نگردیده دولت ایران هم نمیتواند قرار داد ۱۳۱۷ را بدون اعلامیه قبول نماید لذا کماکان بحدکیت گلداسمیت که طبق آن دولت افغانستان در تمام مسیر هیرمند از هر عملی که منجر به کسر آب سهمی ایران گردد ممنوع گردیده و از همین لحاظ دولت ایران حق نظارت در اقدامات دولت افغانستان در تمام مسیر هیرمند را دارد استناد خواهد نمود و چنانچه آب سهمی ایران داده نشود و رویه غیردوستانه و اقدامات خلاف حقانیت ادامه یابد دولت ایران بوسائل مقتضی اقدام باستیفای حق خود مینماید . متعاقب این یاد داشت دولت ایران تصمیم داشت برای تأمین حق خود بر راجع بین المللی رجوع کند ولی مذاکراتی از طرف آقای زرر آلن

سفير کبير امريکا با رئيس دولت حمل آمد که دولت امريکا با وساطت دوستانه خود در تسويه مسئله هيرمند اهتمام خواهد کرد . دولت با اين نظر موافقت کرد و دستورهای لازم بسفارت کبرای ایران در واشنگتن صادر نمود . از طرف دولت افغانستان نیز وزیر فواید عامه بامريکا اعزام گردید و مذاکراتی با مشارکت دولت امريکا بعمل آمد .

دولت امريکا سؤالاتی از دولت ایران در خصوص میزان آبی که در راههای مختلف برای آبیاری سیستان لازم است و مساحت اراضی سیستان و زمینهای قابل کشت آن و اهزام هیئت بیطرفی برای تحقیق در میزان مصرف آب و شرکت ایران در ساختن ذخیره آب و نظر دولت ایران در باب قرار قطعی تقسیم آب و قرار موقتی تا تعیین قرار قطعی وغیره نمود که پس از تدقیقات لازم پاسخ آن داده شد . دولت امريکا نظیر همین سؤالات را هم از نماینده افغانستان کرده بودند .

در ۲۴ اسفند گزارشی از سفارت کبرای واشنگتن متضمن نظریات وزارت خارجه امريکا در باب تقسیم آب رسید خلاصه آن این است که يك میسیون فنی مرکب از ۳ نفر از نمایندگان دول بیطرف بانتخاب دولتی ایران و افغانستان تعیین شوند که تمام مسیر هیرمند را در افغانستان و ایران بازدید نموده و تمام امور مربوطه به هیرمند را از قبیل تعیین میزان آب و تعداد انهار که از رود مرور منسحب شده و ایجاد سد ها و تأسیساتی که بنا شده وغیره را مطالعه و گزارش در باب آبیاری موقت سیستان تا قرار قطعی و در باب قرار قطعی با ملاحظه و مراعات قرار داد هائی که بین سایر متخصصین افغانی مسیر هیرمند را از ابتدا تا انتهای آن مشاهده و گزارش جامعی بدهند که مبنای مذاکرات جدیدی برای حل قضیه قرار گیرد . این پیشنهاد را متأسفانه قبول نکردند . بعد پیشنهاد شد که وزیر کشاورزی ایران با هیئتی برای بازدید هیرمند و مذاکرات با مقامات افغانی بمنظور حصول توافق برای تقسیم آب به کابل بروند . دولت افغانستان در این حال که برای مسافرت وزیر کشاورزی ما اشکالی ننمود اظهاراتی در این موضوع نمود که دولت ایران را از امکان حصول نتیجه عملی مأیوس کرد بنا بر این در مرداد ۲۶ بسفارت تبرک برای شاهنشاهی در کابل دستور داده شد بوزارت خارجه افغانستان کتبا اعلام نمایند که چون اعلامیه منضمه بقرارداد ۳۱۷ و پیشنهاد های دیگر دولت ایران برای حل موضوع آب هیرمند مورد قبول دولت افغانستان واقع نگردیده دولت ایران هم نمیتواند قرار داد ۱۳۱۷ را بدون اعلامیه قبول نماید لذا کماکان بحدکیت گلداسمیت که طبق آن دولت افغانستان در تمام مسیر هیرمند از هر عملی که منجر به کسر آب سهمی ایران گردد ممنوع گردیده و از همین لحاظ دولت ایران حق نظارت در اقدامات دولت افغانستان در تمام مسیر هیرمند را دارد استناد خواهد نمود و چنانچه آب سهمی ایران داده نشود و رویه غیردوستانه و اقدامات خلاف حقانیت ادامه یابد دولت ایران بوسائل مقتضی اقدام باستیفای حق خود مینماید . متعاقب این یاد داشت دولت ایران تصمیم داشت برای تأمین حق خود بر راجع بین المللی رجوع کند ولی مذاکراتی از طرف آقای زرر آلن

این جریان قضیه بود تا حالا که خواستم برض آقایان برسانم بنده فکر میکنم در موقتی که يك قسمت از اراضی يك كشوری باید از آب رودخانه ای که سرچشمه اش در کشور همسایه دیگر است مشروب شود بایستی بین دو طرف حسن تفاهم کامل موجود باشد (صحیح است) و هر وقت اشکالی پیش میآید با منتهای حسن نیت باید آنرا حل کنند . من باب مثل باید عرض کنم که سفير کبير امريکا میگفت بین ما یعنی امريکا و مکزیک قضیه ای بشابه این قضیه هست و هیچوقت کوچکترین مطلبی بین ما پیش نمیآید و طرفین در کمال خوبی راضی هستند چرا باید همین قضیه بین ما و افغانستان نباشد ؟ بنده مدتی قبل که متصدی وزارت امور خارجه بودم و سرو صدای آب هیرمند بلند شده بود يك روز بسفير کبير افغانستان گفتم که شما میگوئید امسال خشکسالی است و آب کم است خیلی خوب این که اشکالی ندارد ، در موقع خشکسالی و کمی آب هم بتناسب کمی آب باید طرفین استفاده کنند ، (صحیح است) این دعوای ندارد مرافعه ای ندارد وقتی که میگوئیم شایعاً بلاتفاق معنوی که با هم داریم ، با روابط همکشی که با هم داریم با همه جور روابطی که با هم داریم ، و اتصالاً هم از برادری و همکشی و دوستی حرف میزنیم پس اجازه بدهید ما مورین ما بروند و مسیر هیرمند را ببینند در آن صورت گزارشی که میدهند برای تسکین افکار هائماً مسلماً مؤثر است . چرا باید این قضیه را حمل بمداخله در امور داخلی افغانستان کرد ؟ بهیچوجه ما قصد مداخله در امور داخلی افغانستان نداریم ! (صحیح است) این قضیه خیلی ساده است ولی بدانید که این يك امر حیاتی است برای يك استان و ما نمیتوانیم از این قضیه صرف نظر کنیم ! (صحیح است) عرض کنم حالاً جریان بعدی قضیه یعنی اینکه مداخله دولت امريکا بکجا خواهد کشید و مسئله تعیین کمیسیون چون این قضیه مطرح است فعلا دیگر بیش از این نمیتوانم چیزی عرض کنم ولی امیدوارم در آتی نزدیکتی نتیجه را باستحضار مجلس شورای ملی برسانم و باز هم امیدوارم که دولت افغانستان هم متوجه اهمیت این قضیه برای ما بشود و با يك حسن تفاهم و روح همکاری و دوستی در انجام این کار کمک بکنند که حقیقه ما بهیچوجه مجبور نشویم بیک مرجع بین المللی رجوع کنیم و در يك امری که اینها بین خودمان در کمال دوستی حل بکنیم او وارد شود

نایب رئیس - آقای مکی

مکی - بنده میخوام از مجلس شورای ملی و مقام ریاست تقاضا بکنم که چون آقای منصف نماینده قاضان هستند و خطر خشکسالی زابل متوجه شهرستانهای اطراف زابل خواهد شد و ایشان هم نماینده آنها هستند حق خود را با ایشان واگذار میکنم که ایشان بیاناتی بکنند (صحیح است)

نایب رئیس - آقای منصف بفرمائید .

منصف - بنده از آقای مکی همکار معترم که بعکم وطن پرستی به برادران زابلی خودشان اظهار لطف و محبتی کردند و موضوع هیرمند را با اینکه بنده بایستی مجدداً طرح کرده باشم و ایشان طرح کردند صمیمانه تشکر میکنم و همچنین آقای دکتر عبده در مأموریت هائی که در سازمان ملل متفق داشتند در اینخصوص کمک هائی سکرند و قدم هائی برداشتند از ایشان هم تشکر میکنم

دکتر شفتی - در این مسئله فرقی بین نمایندگان نیست همه مثل منند (عرض کنم بنده قبلاً بنام ریاست عرض کردم که اجازه بفرمایند بعد از بیانات آقای وزیر امور خارجه توضیحی هم بنده عرض برسانم فرمودند که برخلاف نظامنامه است عرض کردم که قانون و نظامنامه برای اینست که حق ما محفوظ بماند و اگر بنا باشد با رعایت نظامنامه یک حق از ما ضایع شود خوبست آن نظامنامه اصلاً وجود نداشته باشد خوشبختانه آقای مکی موافقت کردند و حق که ایشان پس از بیانات آقای وزیر امور خارجه داشتند بمن لطف کردند بنده توضیحی خواهم بگویم عرض شورای ملی برسانم ، توضیحی که بنده میخواهم عرض آقایان برسانم در پیرامون این شهر دور میزند که :

ما از بیگانگان هرگز نتایج

البته در موضوع بودیم هر چند دولت و ملت افغانستان گله دارد و شکایاتی داریم که برخلاف گفته های ملاطفت آمیزی که همیشه ورد زبان زمامداران آن کشور است . کمال ناچوارمندی را با ما بکار میبرند و نسبت بیک حق مسلم تاریخی ما تظبیقات فراهم میسازند و ما را میگویند یقین حاصل نکرده ایم که کنار آمدن با دولت افغان غیر مقدور است بحکم رعایت نزاکت بین المللی و بنا بر قواعد برابری و همکشی و هم نزدیکی که ما همیشه عملاً محترم شمرده و طبق معادله تعادل ضرر هم کرده ایم دست از متانت و زور دور برین خود بر نخواهیم داشت و جز طریق متانت و سازمان ملل متفق راه دیگری برای احقاق خود اختیار نخواهیم کرد و اگر خدای نکرده این انتظارات پاس انجامید و مسلم شد که افغان ها نظری جز اقبال ماندارند تا عمل ناصواب و نامتوا خود را خاتمه دهند و سال شوم گذشته را که آن همه بزابل خسارت وارد آمد تجدید و تعدیل کنند اصولاً نمیکنم هیچ ایرانی حساس و مین پرستی که خون یا لاله ایرانی در هرقوش جریان داشته باشد حاضر بتحمیل این ضرر و این وهن تاریخی باشد و بطوریکه قرائت حکم میکند مقدمات احساس این پاس فراهم شده و من وظیفه ملی خود میدانم که نسبت ودولت ایران اعلام تحقیر نکنم (صحیح است) که هر چه زودتر در صدد حفظ این حق مسلم تاریخی خود باشند اما آقایان نمایندگان محترم ، آقای وزیر امور خارجه متشاه تمام این توضیح حقها در خود وزارت امور خارجه است و ناشی از طرز کار مأمورین آن وزارتخانه است از ۱۳۱۷ شنیده میشود که افغان ها در مسیر رود هیرمند نهر های جدید احداث می کنند و سد هایی بوجود میآورند در طی این مدت ۱۵ سال وزارت خارجه چه کرده ؟ (بعضی از نمایندگان هیچ) و مأمورین ما در افغانستان چه اطلاعاتی بدست آورده اند ؟ (بعضی از نمایندگان - هیچ) آیا فلسفه اعزام مأمورین سیاسی بخارجه همین است که حقوق کافی بگیرند و دور از هر نوع مزاحمت و درگیری اوقات را بخوشی و کامرانی بگذرانند ؟ اگر فصل امنیت پس چرا مأمورین سیاسی سایر ممالک در کشور ما حقیقه راحت نیستند و بیش از خود ما در مسائل داخلی اطلاعات دارند (صحیح

است) چرا بایستی وزارت خارجه ما در کیفیت نهر بغراه و سایر تصرفات افغانها شک و تردید داشته باشد ، اینهمه سفیر کبیر روزیر مختار و وابستگان او که در طی ده سال با افغانستان فرستاده ایم نتوانسته اند بقدری که سوداگر و مهندس با اطلاعات بدهند اگر حقیقه از همه برنیاید در این سفر تفرغانه ها را ببندید و بار هزینه سنگین اینگونه مأمورین و مأمورین را از دوش سپستانهای فقیر و یارانه که طعم بی کفایتی این آقایان را میچشند و در سوز و گداز بسر میبرند بردارید (صحیح است - اجست) سال گذشته که ماه آب بر روی زابل وزارتین بسته شد و خسارات جبران نا پذیری بسکته محل توجه کرد و حتی مأمورین سیاسی دول دیگر هم شهادت حقیقت امر دادند آقا خجالت آور است که سفیر کبیر ما بیکی از نمایندگان حاضر مجلس بگوید این شایعات حقیقت ندارد (ارباب مهدی - خلاف گفته است) و موضوع را بصورت افرات فر آورده اند ، آیا آقایان تعجب نمیکنید اگر عرض کنم که مأمورین وزارت خارجه برای برده یوشی کردن سهل انگاری و عدم توجه خود طوری بیان مطلب میکنند که یکی از وزراء مشاور در کمیسیون مربوطه مجبور میشود بگوید شما مدافع حقوق افغانها هستید نه ایران از همه مضحک تر و تاسف آور تر نامه ایست که برای آقایان می خوانم در قبایل گزارشی که وزارتخانه ای بوزارت خارجه میبدهد او را بعنوان وخیم امر هیرمند متوجه میدارد بجای تاز و تبه و اقدام سریع در جلوگیری از تظبیح حق با کمال خونسردی مینویسد (متین دفتر - چه تاریخی ؟) تاریخ ۲۴ اردیبهشت ۱۳۱۰ در خصوص حفر نهری در امتداد رود هیرمند در افغانستان اشماریه دارد نسبت باین موضوع با سابقه منتهی که دازد اقدام شده است ولی نباید امید واز بود که افغانها دست از اقدامات خود بردارند بوزارت کشاورزی و آوزارت است که در باره آبیاری سیستان بانظر اهمیت نگریسته و طرفی را پیش بینی فرمایند که ناهجه مزبور بی آب نماند و اگر روزی آب هیرمند قطع و یا بقدر کفایت نرسد زراعت آن سر زمین از بین نرود خواهش می شود مقامات و اقداماتی که بعمل خواهند آورد با اطلاع وزارت امور خارجه برسانند .

وزیر امور خارجه - اجازه بفرمائید ؟
نایب رئیس - بفرمائید .
وزیر امور خارجه - بیانات آقای منصف برای بنده هم خیلی موجب تأزات همانطور که آقایان نمایندگان محترم را هم متأثر کرده است و بنده هیچوقت در زندگی اداری خودم عادت برده یوشی نداشته ام و از انتقاد هم خیلی خوشم میآید (صحیح است) البته هر انتقادی که بجا باشد باید از آن استفاده کرد و از آن حکم گرفت برای رفع معایب کار ولی میخواستیم این نکته را عرض بکنم که معایب فقط در وزارت امور خارجه نیست آقای منصف باید اصلاً اوضاع و احوال عمومی مملکت یکطوری باشد که اقدام وزارت امور خارجه آن اثری را که از شما انتظار دارید به بخشد ، حالا این بحث خیلی مفصلی است که اگر بخواهم عرض کنم یکی از دردهائی هم هست که توی دلم هست بنده همیشه گفته ام که وقتی وزیر امور خارجه یک مملکتی یک حرفی میزند بیک نماینده خارجی می بایستی که همه مملکت دنبال این حرف باشند (صحیح است) این حرف خودش نیست و باید اینطور باشد (دهقان - همینطور هم هست در این مورد تمام ملت ایران پشت سر شماست آقای وزیر امور خارجه) اینست مطلب و باید این را حس کنند دیگران ، این مزبوط بیک چیز هائی است که اگر درست بشود قطعاً حرف بنده ، عمل وزارت امور خارجه ، عمل کوچکترین مأمور وزارت امور خارجه در اقصی نقطه دنیا بیشتر مورد توجه است ، این را آقایان باید متوجه باشند البته وزارت امور خارجه مانواقص دارد ، معایب زیاد دارد که بنده هم بهم خودم خیلی دلتنگ هستم از این معایب و دلم میخواهد بهم ناچیز خودم بتوانم حکم بکنم که این معایب برطرف شود .

نایب رئیس - اگر آقایان اجازه میدهند در دقیقه شصت و نه ساعت یازده بعنوان تنفس تعطیل و بیست دقیقه بظهر مجدداً ریاست آقای ایلیخان تشکیل گردید)
۶ - طرح لایحه الحاق دولت ایران بسازمان بهداشت جهانی
نایب رئیس - اگر آقایان اجازه میدهند لایحه بهداشتی راجع بشرکت و الحاق ایران در بهداشت بین المللی چون شور اول آن چندان مذاکره لازم ندارد و مدتی هم جز دستور بوده (صحیح است) و در صورت تأخیر هم مدت آن منقضی خواهد شد (صحیح است) فقط اجازه بفرمائید که برورد شور دوم رای گرفته شود و بکمیسیون مربوطه برود اگر آقایان هم اعتراضی دارند بعنوان ارجاع بکمیسیون داده خواهد شد . پس لایحه خوانده میشود .
دهقان - اعتراضی نیست گزارش از کمیسیون بهداشتی بر مجلس شورای ملی کمیسیون بهداشتی با حضور آقای وزیر بهداشت لایحه شماره ۹۱۳۱ دولت راجع بالحاق دولت ایران بسازمان بهداشت جهانی و تأیید امضای اسناد مربوطه از طرف دولت ایران را مطرح نموده با توضیحاتی که از طرف آقای وزیر بهداشتی داده شد کمیسیون اول تصویب و این گزارش آن را تقدیم میدارد ، ماده واحده - مجلس شورای ملی قبولی دولت ایران را نسبت به چهار سند ضمیمه تنظیم شده در کنفرانس بین المللی بهداشت که در ۲۹ تیر ۱۳۲۵ در نیویورک تشکیل و در تاریخ ۲۱ مرداد ۱۳۲۶ خاتمه یافت و اسناد آن با امضای نمایندگان دولت شاهنشاهی ایران رسیده بقرار ذیل :
۱ - سند نهائی کنفرانس بین المللی بهداشت
۲ - اساسنامه سازمان بهداشت جهانی
۳ - آئین نامه تأسیس کمیسیون موقت سازمان بهداشت جهانی
۴ - پروتکل مربوط با اداره بین المللی بهداشت عمومی

دکتر عیبه - اجازه بفرمائید ؟
نایب رئیس - بفرمائید .
دکتر عیبه - عرض کنم توضیحاتی که آقای نماینده محترم دادند همه ما را متأثر کرد که ایشان ناظر وضع رقت بار سیستان هستند و من خیال می کنم این بیانات کلاماً بجا بود برای این که دستگاه حاکمه ما و دولت را بیشتر تحریک بکنند تا اقدام عاجلی در اینباب بکنند . بنده چون از چندین پیش در جریان اینکار بودم بمناسبت مأموریتها بیکه ..
نایب رئیس - اکثریت نیست . (بفرمائید)
دکتر عیبه - بنده میخواستم توجه جناب آقای وزیر امور خارجه را نسبت به چند موضوع جلب بکنم یکی این که اگر در مقام این هستید که با افغانها ترتیبی بدهید ، بکفرار دادی بنده یاد با اینکه کار را بعکسیت یا بواسطه مراجعه کنید این نکته را بایستی توجه داشته باشید که پایه اساس حق ما حق ثابت است حق ثابت است یعنی تصرف ممتد و مستمر نه اینکه یک شبی ممتد بشوند و بیانه روزی وضعیتی که فعلاً هست قضاوت بکنند و حکم بکنند (صحیح است) تصرف ممتد و مستمر همیشه چه در حقوق بین المللی و چه در حقوق داخلی منشأ اثر است قسمت دیگر که مورد تقاضای بنده است اینست که همانطور که در ضمن فرمایشاتشان بیان فرمودند هر هیتی که خواه بعنوان حکمیت ، خواه بعنوان وساطت در این کار مداخله میکنند بیبایستی قبلاً حکم توفیق عملیات فملی را بدهند چون از فرار اطلاعاتی که میرسد در تمام مسیر هیرمند مشغولند و دوازده یک انهاری منشعب میکنند مخصوصاً نهر بغراه که فوق العاده اهمیت دارد بطوریکه بنده شنیدم عرض آن نهر تقریباً ۶۰ متر و صق آن ۱۸ متر است (اردلان دیگر چیزی باقی نماند) عرض بنده هم اینست بنا بر این تقاضای بنده از جناب آقای وزیر امور خارجه اینست که مخصوصاً با توجه باین نکته هر چه زودتر اقدام عاجلی بفرمایند

نایب رئیس - اجازه بفرمائید ؟
دکتر عیبه - عرض کنم توضیحاتی که آقای نماینده محترم دادند همه ما را متأثر کرد که ایشان ناظر وضع رقت بار سیستان هستند و من خیال می کنم این بیانات کلاماً بجا بود برای این که دستگاه حاکمه ما و دولت را بیشتر تحریک بکنند تا اقدام عاجلی در اینباب بکنند . بنده چون از چندین پیش در جریان اینکار بودم بمناسبت مأموریتها بیکه ..
نایب رئیس - اکثریت نیست . (بفرمائید)
دکتر عیبه - بنده میخواستم توجه جناب آقای وزیر امور خارجه را نسبت به چند موضوع جلب بکنم یکی این که اگر در مقام این هستید که با افغانها ترتیبی بدهید ، بکفرار دادی بنده یاد با اینکه کار را بعکسیت یا بواسطه مراجعه کنید این نکته را بایستی توجه داشته باشید که پایه اساس حق ما حق ثابت است حق ثابت است یعنی تصرف ممتد و مستمر نه اینکه یک شبی ممتد بشوند و بیانه روزی وضعیتی که فعلاً هست قضاوت بکنند و حکم بکنند (صحیح است) تصرف ممتد و مستمر همیشه چه در حقوق بین المللی و چه در حقوق داخلی منشأ اثر است قسمت دیگر که مورد تقاضای بنده است اینست که همانطور که در ضمن فرمایشاتشان بیان فرمودند هر هیتی که خواه بعنوان حکمیت ، خواه بعنوان وساطت در این کار مداخله میکنند بیبایستی قبلاً حکم توفیق عملیات فملی را بدهند چون از فرار اطلاعاتی که میرسد در تمام مسیر هیرمند مشغولند و دوازده یک انهاری منشعب میکنند مخصوصاً نهر بغراه که فوق العاده اهمیت دارد بطوریکه بنده شنیدم عرض آن نهر تقریباً ۶۰ متر و صق آن ۱۸ متر است (اردلان دیگر چیزی باقی نماند) عرض بنده هم اینست بنا بر این تقاضای بنده از جناب آقای وزیر امور خارجه اینست که مخصوصاً با توجه باین نکته هر چه زودتر اقدام عاجلی بفرمایند

نایب رئیس - اجازه بفرمائید ؟
دکتر عیبه - عرض کنم توضیحاتی که آقای نماینده محترم دادند همه ما را متأثر کرد که ایشان ناظر وضع رقت بار سیستان هستند و من خیال می کنم این بیانات کلاماً بجا بود برای این که دستگاه حاکمه ما و دولت را بیشتر تحریک بکنند تا اقدام عاجلی در اینباب بکنند . بنده چون از چندین پیش در جریان اینکار بودم بمناسبت مأموریتها بیکه ..
نایب رئیس - اکثریت نیست . (بفرمائید)
دکتر عیبه - بنده میخواستم توجه جناب آقای وزیر امور خارجه را نسبت به چند موضوع جلب بکنم یکی این که اگر در مقام این هستید که با افغانها ترتیبی بدهید ، بکفرار دادی بنده یاد با اینکه کار را بعکسیت یا بواسطه مراجعه کنید این نکته را بایستی توجه داشته باشید که پایه اساس حق ما حق ثابت است حق ثابت است یعنی تصرف ممتد و مستمر نه اینکه یک شبی ممتد بشوند و بیانه روزی وضعیتی که فعلاً هست قضاوت بکنند و حکم بکنند (صحیح است) تصرف ممتد و مستمر همیشه چه در حقوق بین المللی و چه در حقوق داخلی منشأ اثر است قسمت دیگر که مورد تقاضای بنده است اینست که همانطور که در ضمن فرمایشاتشان بیان فرمودند هر هیتی که خواه بعنوان حکمیت ، خواه بعنوان وساطت در این کار مداخله میکنند بیبایستی قبلاً حکم توفیق عملیات فملی را بدهند چون از فرار اطلاعاتی که میرسد در تمام مسیر هیرمند مشغولند و دوازده یک انهاری منشعب میکنند مخصوصاً نهر بغراه که فوق العاده اهمیت دارد بطوریکه بنده شنیدم عرض آن نهر تقریباً ۶۰ متر و صق آن ۱۸ متر است (اردلان دیگر چیزی باقی نماند) عرض بنده هم اینست بنا بر این تقاضای بنده از جناب آقای وزیر امور خارجه اینست که مخصوصاً با توجه باین نکته هر چه زودتر اقدام عاجلی بفرمایند

نایب رئیس - اجازه بفرمائید ؟
دکتر عیبه - عرض کنم توضیحاتی که آقای نماینده محترم دادند همه ما را متأثر کرد که ایشان ناظر وضع رقت بار سیستان هستند و من خیال می کنم این بیانات کلاماً بجا بود برای این که دستگاه حاکمه ما و دولت را بیشتر تحریک بکنند تا اقدام عاجلی در اینباب بکنند . بنده چون از چندین پیش در جریان اینکار بودم بمناسبت مأموریتها بیکه ..
نایب رئیس - اکثریت نیست . (بفرمائید)
دکتر عیبه - بنده میخواستم توجه جناب آقای وزیر امور خارجه را نسبت به چند موضوع جلب بکنم یکی این که اگر در مقام این هستید که با افغانها ترتیبی بدهید ، بکفرار دادی بنده یاد با اینکه کار را بعکسیت یا بواسطه مراجعه کنید این نکته را بایستی توجه داشته باشید که پایه اساس حق ما حق ثابت است حق ثابت است یعنی تصرف ممتد و مستمر نه اینکه یک شبی ممتد بشوند و بیانه روزی وضعیتی که فعلاً هست قضاوت بکنند و حکم بکنند (صحیح است) تصرف ممتد و مستمر همیشه چه در حقوق بین المللی و چه در حقوق داخلی منشأ اثر است قسمت دیگر که مورد تقاضای بنده است اینست که همانطور که در ضمن فرمایشاتشان بیان فرمودند هر هیتی که خواه بعنوان حکمیت ، خواه بعنوان وساطت در این کار مداخله میکنند بیبایستی قبلاً حکم توفیق عملیات فملی را بدهند چون از فرار اطلاعاتی که میرسد در تمام مسیر هیرمند مشغولند و دوازده یک انهاری منشعب میکنند مخصوصاً نهر بغراه که فوق العاده اهمیت دارد بطوریکه بنده شنیدم عرض آن نهر تقریباً ۶۰ متر و صق آن ۱۸ متر است (اردلان دیگر چیزی باقی نماند) عرض بنده هم اینست بنا بر این تقاضای بنده از جناب آقای وزیر امور خارجه اینست که مخصوصاً با توجه باین نکته هر چه زودتر اقدام عاجلی بفرمایند

نایب رئیس - اجازه بفرمائید ؟
دکتر عیبه - عرض کنم توضیحاتی که آقای نماینده محترم دادند همه ما را متأثر کرد که ایشان ناظر وضع رقت بار سیستان هستند و من خیال می کنم این بیانات کلاماً بجا بود برای این که دستگاه حاکمه ما و دولت را بیشتر تحریک بکنند تا اقدام عاجلی در اینباب بکنند . بنده چون از چندین پیش در جریان اینکار بودم بمناسبت مأموریتها بیکه ..
نایب رئیس - اکثریت نیست . (بفرمائید)
دکتر عیبه - بنده میخواستم توجه جناب آقای وزیر امور خارجه را نسبت به چند موضوع جلب بکنم یکی این که اگر در مقام این هستید که با افغانها ترتیبی بدهید ، بکفرار دادی بنده یاد با اینکه کار را بعکسیت یا بواسطه مراجعه کنید این نکته را بایستی توجه داشته باشید که پایه اساس حق ما حق ثابت است حق ثابت است یعنی تصرف ممتد و مستمر نه اینکه یک شبی ممتد بشوند و بیانه روزی وضعیتی که فعلاً هست قضاوت بکنند و حکم بکنند (صحیح است) تصرف ممتد و مستمر همیشه چه در حقوق بین المللی و چه در حقوق داخلی منشأ اثر است قسمت دیگر که مورد تقاضای بنده است اینست که همانطور که در ضمن فرمایشاتشان بیان فرمودند هر هیتی که خواه بعنوان حکمیت ، خواه بعنوان وساطت در این کار مداخله میکنند بیبایستی قبلاً حکم توفیق عملیات فملی را بدهند چون از فرار اطلاعاتی که میرسد در تمام مسیر هیرمند مشغولند و دوازده یک انهاری منشعب میکنند مخصوصاً نهر بغراه که فوق العاده اهمیت دارد بطوریکه بنده شنیدم عرض آن نهر تقریباً ۶۰ متر و صق آن ۱۸ متر است (اردلان دیگر چیزی باقی نماند) عرض بنده هم اینست بنا بر این تقاضای بنده از جناب آقای وزیر امور خارجه اینست که مخصوصاً با توجه باین نکته هر چه زودتر اقدام عاجلی بفرمایند

نایب رئیس - اجازه بفرمائید ؟
دکتر عیبه - عرض کنم توضیحاتی که آقای نماینده محترم دادند همه ما را متأثر کرد که ایشان ناظر وضع رقت بار سیستان هستند و من خیال می کنم این بیانات کلاماً بجا بود برای این که دستگاه حاکمه ما و دولت را بیشتر تحریک بکنند تا اقدام عاجلی در اینباب بکنند . بنده چون از چندین پیش در جریان اینکار بودم بمناسبت مأموریتها بیکه ..
نایب رئیس - اکثریت نیست . (بفرمائید)
دکتر عیبه - بنده میخواستم توجه جناب آقای وزیر امور خارجه را نسبت به چند موضوع جلب بکنم یکی این که اگر در مقام این هستید که با افغانها ترتیبی بدهید ، بکفرار دادی بنده یاد با اینکه کار را بعکسیت یا بواسطه مراجعه کنید این نکته را بایستی توجه داشته باشید که پایه اساس حق ما حق ثابت است حق ثابت است یعنی تصرف ممتد و مستمر نه اینکه یک شبی ممتد بشوند و بیانه روزی وضعیتی که فعلاً هست قضاوت بکنند و حکم بکنند (صحیح است) تصرف ممتد و مستمر همیشه چه در حقوق بین المللی و چه در حقوق داخلی منشأ اثر است قسمت دیگر که مورد تقاضای بنده است اینست که همانطور که در ضمن فرمایشاتشان بیان فرمودند هر هیتی که خواه بعنوان حکمیت ، خواه بعنوان وساطت در این کار مداخله میکنند بیبایستی قبلاً حکم توفیق عملیات فملی را بدهند چون از فرار اطلاعاتی که میرسد در تمام مسیر هیرمند مشغولند و دوازده یک انهاری منشعب میکنند مخصوصاً نهر بغراه که فوق العاده اهمیت دارد بطوریکه بنده شنیدم عرض آن نهر تقریباً ۶۰ متر و صق آن ۱۸ متر است (اردلان دیگر چیزی باقی نماند) عرض بنده هم اینست بنا بر این تقاضای بنده از جناب آقای وزیر امور خارجه اینست که مخصوصاً با توجه باین نکته هر چه زودتر اقدام عاجلی بفرمایند

اینموضوع البته مورد علاقه همه آقایان نمایندگان هست و چون گزارش بودجه مجلس آماده بود از نظر اینکه این کار زودتر انجام بگیرد مطرح شد آقایان نمایندگان محترم ، آقای دکتر شفق و آقای رضوی تذکراتی راجع بانقضایاتی که داشتند در باره بودجه مجلس باستحضار مجلس شورای ملی رسانندند خلاصه مذاکرات آقایان نمایندگان محترم اولاً راجع باصلاح امور اداری مجلس و ثانیاً راجع بامور چاپخانه و روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی و فرهنگ دهخدا و در مرحله سوم راجع بتجدد نویسی بود و مرحله چهارم راجع بصرفه جوئی بودجه مجلس در امر اصلاح امور اداری مجلس تردیدی نیست که آقایان نمایندگان محترم توجه دارند دستگاه های اداری مملکت بطور کلی و مخصوصاً دستگاه اداری مجلس شورای ملی منظم و دقیق انجام وظیفه بکنند و نتایج مطلوبی که مورد نظر است گرفته شود ، علت انتخاب کار پردازان مجلس هم همین است که از طرف آقایان نمایندگان محترم نظارت تام و تمام بر حسن جریان و نظم و ترتیب کار های اداری مجلس شورای ملی شود و هیچ تردید نیست که برای حسن جریان اداری در هر سازمان و دستگاه یک اصل کلی است که از اشخاص خوب و وظیفه شناس و آتھائی که از روی علاقه و ایمان و درستی انجام وظیفه میکنند تشویق بشود و از اشخاصی که نسبت بکارشان بی علاقه هستند و ظفره میروند بازخواست شود و لئالی الاضواء توییح و تنبیه بشوند و آن مقرراتی که قانون در باره آنها مقرر کرده اجرا بشود خوشبختانه عمده مستخدمین وظیفه شناس و درستکار و واقعاً علاقمند بنظم و ترتیب در مجلس شورای ملی زیاد است و بطوریکه خود آقایان توجه فرموده اند قسمت های اداری مجلس خیلی دقیق و خیلی منظم و خیلی با علاقه و دقت و باد لگرمی انجام وظیفه میکنند ولی با وجود این ممکن است بعضی از افراد و اعضاء تابعه مجلس بکارشان بی علاقه باشند و ما بک نظارت دقیقی نسبت باین موضوع شروع کرده ایم که بطور کلی همانطوریکه نظر آقایان نمایندگان محترم است آن کارمندان صحیح العمل و درستکار و وظیفه شناس را تشویق میکنیم و آتھائیکه بیعلاقه هستند یا ظفره میروند در کارشان یا سوءاستفاده میکنند از موقعیتشان آنها را هم مطابق دستور صریح نظر مجلس با ایشان عمل میکنیم یا اینکه رویه خودشان را اصلاح بکنند و منطبق باینک اوضاع صالح و درست بشوند یا اینکه مجازات مقرر در باره شان اجرا بشود من فرصت را مورد استفاده قرار میدهم و از این انتقاداتی که میشود که افراد ایرانی در سازمانها بفرمائید چون همه کافی برای رای نیست علیهذا این همانطور بماند تا همه برای رای کافی ورای گرفته شود برای ورود در شور دوم و این جزو دستور اول مجلس خواهد بود .

نایب رئیس - اجازه بفرمائید ؟
دکتر عیبه - عرض کنم توضیحاتی که آقای نماینده محترم دادند همه ما را متأثر کرد که ایشان ناظر وضع رقت بار سیستان هستند و من خیال می کنم این بیانات کلاماً بجا بود برای این که دستگاه حاکمه ما و دولت را بیشتر تحریک بکنند تا اقدام عاجلی در اینباب بکنند . بنده چون از چندین پیش در جریان اینکار بودم بمناسبت مأموریتها بیکه ..
نایب رئیس - اکثریت نیست . (بفرمائید)
دکتر عیبه - بنده میخواستم توجه جناب آقای وزیر امور خارجه را نسبت به چند موضوع جلب بکنم یکی این که اگر در مقام این هستید که با افغانها ترتیبی بدهید ، بکفرار دادی بنده یاد با اینکه کار را بعکسیت یا بواسطه مراجعه کنید این نکته را بایستی توجه داشته باشید که پایه اساس حق ما حق ثابت است حق ثابت است یعنی تصرف ممتد و مستمر نه اینکه یک شبی ممتد بشوند و بیانه روزی وضعیتی که فعلاً هست قضاوت بکنند و حکم بکنند (صحیح است) تصرف ممتد و مستمر همیشه چه در حقوق بین المللی و چه در حقوق داخلی منشأ اثر است قسمت دیگر که مورد تقاضای بنده است اینست که همانطور که در ضمن فرمایشاتشان بیان فرمودند هر هیتی که خواه بعنوان حکمیت ، خواه بعنوان وساطت در این کار مداخله میکنند بیبایستی قبلاً حکم توفیق عملیات فملی را بدهند چون از فرار اطلاعاتی که میرسد در تمام مسیر هیرمند مشغولند و دوازده یک انهاری منشعب میکنند مخصوصاً نهر بغراه که فوق العاده اهمیت دارد بطوریکه بنده شنیدم عرض آن نهر تقریباً ۶۰ متر و صق آن ۱۸ متر است (اردلان دیگر چیزی باقی نماند) عرض بنده هم اینست بنا بر این تقاضای بنده از جناب آقای وزیر امور خارجه اینست که مخصوصاً با توجه باین نکته هر چه زودتر اقدام عاجلی بفرمایند

نایب رئیس - اجازه بفرمائید ؟
دکتر عیبه - عرض کنم توضیحاتی که آقای نماینده محترم دادند همه ما را متأثر کرد که ایشان ناظر وضع رقت بار سیستان هستند و من خیال می کنم این بیانات کلاماً بجا بود برای این که دستگاه حاکمه ما و دولت را بیشتر تحریک بکنند تا اقدام عاجلی در اینباب بکنند . بنده چون از چندین پیش در جریان اینکار بودم بمناسبت مأموریتها بیکه ..
نایب رئیس - اکثریت نیست . (بفرمائید)
دکتر عیبه - بنده میخواستم توجه جناب آقای وزیر امور خارجه را نسبت به چند موضوع جلب بکنم یکی این که اگر در مقام این هستید که با افغانها ترتیبی بدهید ، بکفرار دادی بنده یاد با اینکه کار را بعکسیت یا بواسطه مراجعه کنید این نکته را بایستی توجه داشته باشید که پایه اساس حق ما حق ثابت است حق ثابت است یعنی تصرف ممتد و مستمر نه اینکه یک شبی ممتد بشوند و بیانه روزی وضعیتی که فعلاً هست قضاوت بکنند و حکم بکنند (صحیح است) تصرف ممتد و مستمر همیشه چه در حقوق بین المللی و چه در حقوق داخلی منشأ اثر است قسمت دیگر که مورد تقاضای بنده است اینست که همانطور که در ضمن فرمایشاتشان بیان فرمودند هر هیتی که خواه بعنوان حکمیت ، خواه بعنوان وساطت در این کار مداخله میکنند بیبایستی قبلاً حکم توفیق عملیات فملی را بدهند چون از فرار اطلاعاتی که میرسد در تمام مسیر هیرمند مشغولند و دوازده یک انهاری منشعب میکنند مخصوصاً نهر بغراه که فوق العاده اهمیت دارد بطوریکه بنده شنیدم عرض آن نهر تقریباً ۶۰ متر و صق آن ۱۸ متر است (اردلان دیگر چیزی باقی نماند) عرض بنده هم اینست بنا بر این تقاضای بنده از جناب آقای وزیر امور خارجه اینست که مخصوصاً با توجه باین نکته هر چه زودتر اقدام عاجلی بفرمایند

دستگاه اداری و سازمان اداره بانک ملی ما تاکنون نشینده ایم، نه اجزاء آنجا شکایتی دارند از دستگاه خودشان و نه مراجعین از اجزاء آنجا شکایت دارند بنابر این خیلی مقدر و ممکن است که دستگاه های اداری این مملکت از هر جهت بانک سازمان منظمی خوب اداره شود (صحیح است) که در حقیقت کارهایی که رجوع میشود و در حدود صلاحیت آن دستگاه هست بانک حسن جریانی کار خودش را بکند. موضوع چایخانه مجلس یکی از آقایان اشاره فرمودند که منافع و درآمد چایخانه متناسب با هزینه و مخارج آن نیست. خواستم این را روشن کنم به پیشگاه آقایان نمایندگان محترم بارسیدگی که شده است چایخانه مجلس شورای ملی صرف نظر از اینکه یک مؤسسه آبرومند و منظمی است و دستگاهها و وسائل کاملی دارد برای انجام خیلی از کارها که در مطابح هادی موفق نمیشوند آنها را انجام بدهند در طول دوره چهارم بانظر تمام اعتباری که در حقیقت برای خرید این چایخانه و مؤسساتش صرف شده، مستهلك کرده مضافاً اینکه ۳ میلیون تومان هم بیودجه مملکت افزوده است و درآمد اضافی داشته البته تصدیق میفرمایید یک مؤسسه منظمی که انجام وظیفه بکند ممکن است رقابتی هم داشته باشد که اعتراض بر آن داشته باشند ما البته مخالف با این نیستیم که حقوق چایخانه های دیگر هم منظور باشد و بآنها هم کمک بشود ولی مانی توانیم یک مؤسسه منظم و مرتبی را که خدمت میکند در مملکت دوش را ببندیم برای اینکه بگوئیم منافع چایخانه های دیگر محفوظ بشود، اینطور نیست، البته آقایان ارباب مطابح هم یک تذکراتی داشتند و یک اعلامیه ای هم چاپ کرده اند که بنظر آقایان رسانند البته مطالعه فرموده اند من هر چه رسیدگی کردم و همچنین آقایان کارپردازان محترم رسیدگی کردند دیدیم هیچ گونه اعتراضی بچایخانه مجلس در کار نیست، تملی و اجفای ندارد و سایر چایخانه مجلس کافی و کامل است از این لحاظ مراجعات بان از طرف دستگاههای دولتی زیادت است و نمیشود بوزارت دناژئی گفت که شما تمیر و اوراق بهادار را در مطبوعه مجلس چاپ نکن و بیک مطبوعه خصوصی مراجعه کن، البته این بسته به مراجعه اشخاص است، هیچکس مجبور نیست بچایخانه مجلس رجوع کند حتی در بین آقایان نمایندگان هم هستند که سفارش کارشانرا بچایخانه های خارج میدهند الزامی هم نیست یک امر اختیاری است خواستم عرض کنم که چایخانه مجلس یک مؤسسه مفیدی است یک مؤسسه آبرومندی است و علاوه بر اینکه سرمایه خودش را مستهلك کرده است عرض کردم در حدود سه میلیون تومان هم تا این تاریخ بیودجه مملکتی درآمد تحویل داده است منتهی یک نقصی است آقای مهندس رضوی و آن اینست که همین چایخانه مجلس هم از آن عیب بزرگ کارمند و کارگزار است برکنار نموده در این طول مدت سالهای جنگ و بعد از جنگ هده زیادی بیکار بوده اند توی این مملکت و در همه دستگاههای دولت هم رخنه کرده اند و این عیب بزرگ در تمام دستگاههای دولت هست که زائد بر میزان ضروری کارمند و

کارگر دارد و در حقیقت چایخانه مجلس هم مثل اداره های دیگر دو وظیفه را انجام میدهد، یکی بیکسسه زیادی از خانواده ها حقوق میدهد و دیگری میکند و گذرانیشان را تأمین میکند و یکی هم یک کارهایی انجام میدهد البته اگر توسعه ای پیدا شود در دستگاه چایخانه مجلس دیگر احتیاج و نیازی به استخدام جدید نیست و کارپردازی مجلس هم بنا بقانونی که خود مجلس شورای ملی تصویب کرده متنوع از اینست که مستخدم جدیدی قبول کند و ما حتی مستخدم و خدمتکار جزء و کارگر هم دیگر قبول نمی کنیم برای اینکه احتیاج نداریم اینست که کسانی هم که مراجعه کرده اند و توصیه و سفارش نموده اند لطفاً در نظر داشته باشند که هیچ محل خالی نه برای مستخدم جزء و نه حکامند و نه برای کارگر چایخانه نیست. موضوع دیگر راجع به روزنامه رسمی است که نظر آقایان نمایندگان این بود که این روزنامه خیلی سریعتر و زودتر نقطه های آقایان نمایندگان و همچنین چیزهای راجع بکمسیونها و مطالب مربوطه بیارلمانرا چاپ و منتشر بکند کارپردازی مجلس این نظر آقایان نمایندگانرا بر روزنامه رسمی ابلاغ کرده و آنچه که لازم باشد سرعت جریان چاپ روزنامه فراهم میشود که نظر آقایان نمایندگان تأمین بشود (قبایان - آقای حاذقی این روزنامه رسمی برای کی میآید مانده صور مجلس می بینیم و نه روزنامه رسمی، یک بودجه بزرگی هم صرف این روزنامه میشود و دیو پول سیاهمم ارزشی ندارد) لطف فرمودید روزنامه رسمی مرتب چاپ میشود و برای آقایانیکه مایلند روزنامه بگیرند روزنامه فرستاده میشود و برای آنها یک خودشان تقاضا کرده اند که برای آنها مجله ششماهه تهیه بکند و بدهند و احتیاج بشماره روزانه ندارند در خود اداره روزنامه جمع می شود و بعد جلد شده برایشان فرستاده میشود، البته این کار خالی از نقص نیست و انتقاد آقایان سبب می شود که توجه بیشتر بداره روزنامه شود (دهقان - اینها را بفرستید دکان باقالی آقای حاذقی) و همینطور هم که قبلاً گفته شد این روزنامه مقصود این نیست که رقابتی با سایر روزنامه های کشور داشته باشد یک روزنامه رسمی است که آگهی های رسمی و نطق های آقایان نمایندگان باید در آن مندرج شود و در تمام دنیا هم یک چیزی که چاپ شود و جنبه رسمیت دارد وجود دارد در ایران هم هست، اما در موضوع فرهنگ دمخدا که جناب آقای دکتر شفق متذکر شدید البته در اصل موضوع خود ایشان هم موافق هستند بلکه خودشان پیشنهاد اولیه را امضاء نموده اند و مجلس شورای ملی با یک مطالعه عمیقی بمنظور جبران خدمات یک عمری که دانشمند محترم آقای دمخدا صرف تهیه و تألیف این فرهنگ فرموده بودند تصویب کرد که این فرهنگ از طرف چایخانه مجلس زیر نظر کارپردازی مجلس چاپ و توزیع بشود انتقاد دانشمند محترم آقای دکتر شفق بر این بود که هزینه ای که برای اینکار میشود زائد بر میزان ضروری است این یک فرمایش صحیحی است و کارپردازی هم متوجه این موضوع شده و مخصوصاً مراقبت کرده ایم از این بیم جزیکسانی که وقتشان را صرف میکنند برای تصحیح و نظارت در چاپ این

فرهنگ بدیگران پولی داده نشود و مخصوصاً بخود آقای دمخدا هم یاد آوری شده که ایشان چون امضایشان معتبر است برای پرداختها وقت بفرمایند که فقط یکساعت با ایشان همکاری میکنند و در فرهنگ فرهنگ با ایشان کمک میکنند پول داده شود و ما امیدوار هستیم که نظر آقایان نمایندگان محترم را در این صرفه جوئی و چاپ این فرهنگ رعایت کنیم و بتوانیم بالاخره این خدمت بزرگ را با یک اعتبار و بودجه حق و واقع بیایان برسانیم البته دور از نظر آقایان نیست که تمام این دوره های فرهنگ که فروخته میشود پول آن جزء درآمد درست بخانه مملکت بر میگردد (بهادری - کی تمام خواهد شد؟) پیش بینی شده که حد اکثر فعالیت برای چاپ این فرهنگ بشود ولی در نظر داشته باشید جناب عالی که این یک کار بسیار دقیق و فنی است که در تصحیح آن و چاپ آن فوق العاده باید مراقبت و دقت بشود و خود آقای دمخدا نظارت عالی دارند و پیش از آن سرهتی که حالا دارد نمیشود سرعت داد برای اینکه کار ناقص میشود، موضوع سوم مسئله تند نویسی بود که آقای رضوی تذکری فرمودند و مثل آنکه اعتراضی داشتند سرعت جریان اداره تند نویسی بطوریکه آقایان متوجه هستند تند نویسی یک فن دقیقی است که ضبط گفته های آقایان بی کم و کاست و استخراج این تند نویسی که اینجا سرعت از طرف آقایان نوشته میشود این مستلزم یک دقت و مراقبت زیادی است، هیچوقت نشده است که تند نویسی مجلس مذاکرات مجلس را قبل از جلسه بعد تهیه نکرده باشد حتی آنروزهایی که استیضاح مطرح بود و جلسه های متوالی تشکیل میشد و اجاباتی جلسه های ۳ یا ۴ ساعته که مطالب زیادی داشت باز تند نویسی مجلس کارهای خودش را کرد (صحیح است) و آماده کرد آن نوشته ها را و بداره روزنامه رسمی تحویل داد و مرتب بچاپ رسید و بطوریکه بنظر ریات آقایان داشته اند که موجبات نظم و بسط تند نویسی را از لحاظ کیت و کیفیت امضاء فراهم بکنند و در حقیقت اداره تند نویسی مجلس یکی از ادوله های بسیار منظم مجلس است که تحت نظر آقای امیر جامه اداره میشود و همه آقایان متوجه هستند که کارهای تند نویسی بطور شایسته انجام میشود (صحیح است) موضوع چهارم راجع به صرفه جوئی در بودجه مجلس است باز برای مزید اطلاع آقایان عرض میشود که منتهای مراقبت برای صرفه جوئی در بودجه مجلس شده است و حتی بعد از آنکه در اسفند بودجه مجلس بوزارت دارائی هم فرستاده شد که در ضمن بودجه مملکتی منظور بدارند نسخه آن که بمجلس شورای ملی تقدیم شد مجدداً کمبسیون شد که آقایان کارپردازان نظارت کردند با اعضای اداری و رئیس حسابداری مجلس و موفق شدند در حدود ۷۰۰ هزار تومان از نظر صرفه جوئی در بودجه مجلس منظور دارند که این بودجه ای که حالا مورد توجه آقایان است و تصویب میشود در حدود ۷۰۰ هزار تومان از لحاظ مبلغی که قبلاً بوزارت دارائی صورت داده شده است چه از لحاظ کارپردازی هم متوجه این موضوع شده و مخصوصاً مراقبت کرده ایم از این بیم جزیکسانی که وقتشان را صرف میکنند برای تصحیح و نظارت در چاپ این

داریم و بنا بر این آقایان نمایندگان با یک اطمینانی بودجه را تصویب میکنند که هیچگونه قلم زائد و غیر ضروری و هزینه هاییکه غیر ضروری باشد درش منظور نشده است اینست که من استعجابم که آقایان نمایندگان توجه بفرمایند که زودتر بودجه مجلس تصویب بشود و بعد بیودجه مملکتی بپردازیم (صحیح است)

نایب رئیس - آقای شادلو مخالفید؟

شادلو - بله مخالفم.

نایب رئیس - بفرمائید.

شادلو - بنده موقعیکه اضافه مقرر آقایان نمایندگان در مجلس مطرح بود در مرکز نبودم در این قسمت هرایزی داشتم حالا که بودجه مجلس مطرح است بر عرض میفرسانم استعجابم میکنم توجه بفرمایند، بنده با دریافت ۵۰۰۰ ریال اضافه مقرر میفرمایم، معمول است هر گاه مستخدمی یا مأموری بخوبی انجام وظیفه نماید بار پاداش اضافه مقرر میدهند بنده میخواهم بدانم در مقابل کدام انجام وظیفه و کدام خدمتی آقایان خود را مستحق این ۵۰۰۰ ریال اضافه مقرر میدانند؟ (صحیح است) بنده تصدیق دارم ۶۷۰۰ ریال یا ۹۲۰۰۰ ریال برای یک نفر نماینده کم است اما بحمدالله فداد درصد آقایان احتیاج باین ۵۰۰۰ ریال مقرر ندارند (صحیح است) آقایان محترم شما که همیشه دم از صرفه جوئی میزنید، شما که میخواهید بودجه تمام وزارتخانه ها را کسر کنید شما که میخواهید همه ای از کارمندان جزء را بواسطه نبودن بودجه از کار برکنار کنید، چطور راضی شدید که هشت میلیون و یکصد هزار ریال بیودجه مجلس اضافه کنید؟ این ارزشی ندارد اما این بد نامی تا ابد برای دوره ۱۵ باقی خواهد ماند برای اینکه در صرفه جوئی میزنید، شما که میخواهید بودجه تمام وزارتخانه ها را کسر کنید شما که میخواهید همه ای از کارمندان جزء را بواسطه نبودن بودجه از کار برکنار کنید، چطور راضی شدید که هشت میلیون و یکصد هزار ریال بیودجه مجلس اضافه کنید؟ این ارزشی ندارد اما این بد نامی تا ابد برای دوره ۱۵ باقی خواهد ماند برای اینکه در مجلس خارج اگر اضافه حقوقی برای آنها تصویب شود از دوره دیگر دریافت میکنند بچه مناسبت اینجا از حالا دریافت میکنند؟ (اردلان - هیچ اینطور نیست)، کسبیکه از دریافت ۵۰۰۰ ریال با نداشتن احتیاج نتواند صرف نظر کند چطور میتواند در مواقع غیر هادی از میلیونها منفعت بنفع کشور صرف نظر کند! استعجاب دارم بمرایض بنده توجه بفرمائید و از گرفتن این مبلغ ناچیز صرف نظر بفرمائید راضی نشوید که اعیان ما بمالمن و نفرین کنند (صحیح است، احسن)

نایب رئیس - بعضی از آقایان اجازه خواسته اند در این باب صحبت کنند و فعلاً هم اینجا اسمشان نوشته است بنده هم موظف هستم مطابق آنچه که نوشته شده است اسمی را بخوانم، آقای امیر تیمور

اردلان - اجازه بفرمائید بنده مخبر هستم توضیحاتی عرض کنم

نایب رئیس - مخبرید؟ بفرمائید

اردلان - نماینده محترم آقای شادلو فرمایشاتی فرمودند که بنده چون مخبر کمبسیون معاصرت هستم جواب عرض میکنم، ایشان در موقعیکه بودجه ۱۳۲۶ مجلس مطرح بود بدبختانه در اینجا تشریف نداشتند و دلایل بسیاری که ما در اینجا ذکر کردیم و با دلایل و برهان ثابت نمودیم که افزایش حقوق نمایندگان بصلاح مملکت است

نشینند، باز هم راجع باینموضوع بطور اختصار عرض آقا میفرسانم و استعجابم میکنم توجه بفرمائید اینموضوع بهیچوجه قابل قبول نیست که بگوئیم این یک تنگی است کما با اضافه حقوق برای خودمان قبول کرده ایم! بهیچوجه اینطور نیست آقای شادلو گوش بفرمائید که بنده جواب عرض کنم (شادلو - گوش میکنم ولی متقاعد نمیشوم)، گفتیم که آقا مجلس شورای ملی ایران باید درش برای تمام افراد این کشور باشد (صحیح است) اینجامجلسی باید باشد که هر کسی از افراد این مملکت که شایستگی نمایندگی را داشت بتواند خودش را کاندیدا بکند و کبیل بشود وقتی کشما بیک و کبیلی باندازه هزینه ضروری زندگیش حقوق ندهد او چطور ممکن است کدر یکی از شهرستان های ایران خودش را کاندیدا نماید کی بکند؟ (صحیح است) (دهقان - هزینه اش را آقای شادلو میدهند) بحمدالله جناب عالی ثروت دارید مکت دارید هیچکس حسادت ندارد و خدا کند که ده برابر آن داشته باشید ولی یک نکته را باید توجه داشته باشید که همه ما معتقدیم اینجا مجلس تروتمندان نباید باشد؟ (صحیح است) اینجا مجلسی باید باشد که کلیه افراد مملکت که شایستگی نمایندگی داشته باشند بتوانند در آن شرکت کنند (صحیح است) آخر چطور ممکنست که از زابل یک شخص شایسته ای یا از سفر یک شخص شایسته ای بتواند بیاید اینجا نماینده مجلس باشد! ماهی ۵۰۰ تومان تنها کرایه خانه بدهد! شما اگر رئیس یک اداره باشید و ارباب رجوع بیاید آنجا پیش خدمت شما اورا هدایت میکند باطابق شما چون مال آن اداره است ولی اگر یک مومالی بیاید برای شما باید بخرج خودتان شما یک پیشخدمت داشته باشید که حرف او را گوش بدهد و او را بیاورد توی اطاق و بالاخره شما دنبال کار او بروید و وظیفه نمایندگی را عمل کنید! (صحیح است) شما باید اینقدر داشته باشید یعنی بنده شمارا نمیگویم که با اتومبیل شخصی بمجلس میآید ولی نماینده آن قدر باید پول داشته باشد که لااقل یک جفت کفش بکشد و بپوشد و بیاید بمجلس بیاید، جرمی فرمائید این اسباب بدنامی شده است چه بدنامی آقا؟ اگر اشخاصی تمکن مالی نداشته باشند شما نباید این را برخ آنها بکشید! اگر یک کسی تمکن مالی دارد و اغلبشان هم از این حقوق استفاده نکردند ولی شما باید باشخاصی نگاه بکنید که این حقوق کفایت میباشند و نمایندگی خودتان را بجای آنها بگذارند آن وقت این فرمایش را بفرمائید: او این که فرمودند در ممالک دیگر سابقه نیست بنده حاضر که صورت مذاکرات مجلس شورای ملی انگلستان و فرانسه را ببینم خدمت شما و بفرمائید بنده هم که در همان دوره ای که نمایندگان مجلس هزینه زندگیشان زیاد شده بود آمدند و حقوق نمایندگان را زیاد کردند و این سابقه در تمام دنیا هست و بنده تکذیب میکنم بهیچوجه ممکن نیست چون بنده خودم مدافع اینکار بودم و با تمام رای دادم اما اینکه مجلس شورای ملی میخواهد اجزاء را بیرون کند کدامیک از اجزاء را بمجلس شورای ملی بیرون کرده (شادلو - در وزارت دارائی زیاد بیرون کرده اند) تا وقتیکه کار برای اشخاص تهیه نکنیم ما همیشه معتقدیم هیچکس را از ادارات بیرون نکنیم این سیاستی بوده است که در مملکت باید اجرا بشود حالا هم دولت بطوریکه

خود حضرتعالی اطلاع دارید یک برنامه هفت ساله ترتیب داده و بمجلس تقدیم نموده است که کمبسیون برنامه رجوع شده بنده هم خودم افتخار عضویت این کمبسیون را دارم در آنجا هم یک بیلا وسیعی هست برای اینکه کار برای همه تهیه بکنند و وقتیکه کار تهیه کردیم این اعضای زائد وزارتخانهها را هم میفرستیم بانجا که هم آنها بیکار نمیمانند و هم اینکه کار انجام شده است و جریان کار هم در وزارتخانهها سریعتر و تندتر میشود

نایب رئیس - آقای قبادیان موافقت یا مخالف؟

قبادیان - بنده مخالفم

نایب رئیس - آقای معتد دماوندی

معتد دماوندی - البته بنده با بودجه مجلس موافقم و بعضی از ارقامش را هم که مطالعه کردم دیدم که آنقدر باسال پیش فرقی نکرده ولی چیزیکه لازم بود در اینجا تذکر داده شود و آقای حاذقی هم در اطرافش مذاکراتی فرمودند و موضوع چایخانه بود موضوع روزنامه، موضوع چایخانه را کایشان بطور کلی بیان فرمودند که برای مجلس شورای ملی یک چایخانه لازم است و چایخانه مجلس شورای ملی هم امروز بزرگترین چایخانه های ایران است و بلکه نظیرش پیدا نمیشود در تمام این کشور و از هر جهت مجهز است ولی چیزیکه هست وقتیکه آدم با سایر چایخانهها مقایسه میکند میبیند که در چایخانه های دیگر بکترینس و یک معاون و یک رئیس گراور - سازی و معاون و گراور ساز و صندوقدار و حسابدار رئیس بایگانی و رئیس ضبط را کدوم در چایخانه یا کت و این چیزها نیست و وقتیکه خرج و دخلش را می بینیم می بینیم که تفاوتش آنقدر زیاد نیست و در آمدی ندارد ده میلیون ریال در بودجه مملکتی برایش در آمد بیش بینی کرده اند در صورتیکه سال گذشته ۶ میلیون ریال بوده است ۶۵۰ هزار تومان پیش بینی نوشته (اردلان - اشتباه میکنید آقا بنده توضیح میدهم) در ستون پیش بینی نوشته در آمد چایخانه و باغ بهارستان ۱۰ میلیون ریال (محمد علی سعودی - سرمایه اش اینقدر است) در ستون پیش بینی نوشته در آمد چایخانه و باغ بهارستان ده میلیون ریال آنوقت سال گذشته این را آقایان مقایسه بفرمائید ملاحظه بفرمائید که معلوم نیست که امسال این ۴ میلیون را از کجا تأمین خواهند کرد؟ ده میلیون ریال پیش بینی امسال است ولی ۶۵۰۰۰۰۰ ریال در آمد پیش بینی شده سال ۱۳۲۶ است، در آمد پیش بینی شده سال ۱۳۲۶ همین مقدار بود که وصول شده یعنی همین مقدار ۶۵۰۰۰۰۰ ریال در آمد بوده که وصول شده (اردلان ۱۱ میلیون ریال وصول شده بابت سال ۱۳۲۶) پس چرا ننوشتند، این بودجه ایست که الان تقدیم مجلس شورای ملی شده و بدست همه آقایان نمایندگان مجلس هم رسیده آنوقت با این ده میلیون ریال که در سال پیش بینی کرده برای بودجه مجلس وقتی مشاهده میکنیم می بینیم مجموع مخارجی که برای چایخانه در نظر گرفته شده ۹۸۴۱۳۲۸ ریال است که اختلاف ایندو عبارت خواهد بود از ۲۰ هزار ریال یعنی چایخانه ای که امروز بزرگترین عایدات را در مملکت خواهد داشت یعنی چایخانه

مجلس شورای ملی با آنکه تمام مطابع ملکی را هم محروم کرده اند از چاپ کردن اوران (افغنی - اینجا هم مطبعه ملی است) مطبوعه ملی باشد بالاخره مطابع خصوصی اشخاص دیگری هم در تهران هست و حتی در ولایات هم یکصد مزایای از چاپخانه ها که کار گرانه بیچاره در آنها کار میکنند و اعاشه میکنند از این راه محروم هستند ، امروز چاپخانه هاییکه در گیلان هستند بواسطه نبودن کار یکی بعد از دیگری تعطیل میشود برای اینکه دولت در سابق کارهای خودش را در ولایات تقسیم میکرد و در اینجا در چاپخانه های محلی چاپ میکردند از ۱۳۲۶ این امر راترک کرد امروز کارشان را ترک کرده اند و آمده اند بتهران (دکتر راجی - شما بعنوان موافق صحبت میفرمائید؟) بله بعنوان موافق عرض میکنم بااصل بودجه که موافق ملی خواستم عرض کنم که باید یک ترتیبی در اینکار داده شده اگر این چاپخانه را بدهند دست آقای صفوی یا آقای محمد علی خان مسعودی یا آقای محمود محمود که الان آقایان اینجا متصدیان چاپخانه هستند و در خارج هم چاپخانه دارند (مسعودی - صحیح است) آقای دهقان - آقای مسعودی چاپخانه ندارند) آقای عباس مسعودی رئیس شرکت سهامی چاپ ایران هستند که از همسرهای ما هم آنجا سهم دارند (دهقان - نه - آفاندراند) (صحیح است) و بملاوه خود آقای مسعودی میفرمایند صحیح است معلوم است جناب عالی دایه مهربانتر از مادر هستید اگر این چاپخانه را بدهید دست آقایان یادست بنده که اختیار همکاری با مطبوعات هم دارم شاید در برابر این عایدات داشته باشد کالان برای این کار منظور شده است ولی متأسفانه اینچنین نیست حالاهم نمیشود هیچ کارش کرد الان من برای شما میخوانم این اسامی را اینها را نمیشود بیروی کرد اما چه کنیم اینطور شده است رئیس معاون رئیس حسابداری معاون ، کارمند ، کارمند بیامانی ، کارمند ناظر ، کارمند از رسمی ، متصدی صندوق رئیس ملزومات رئیس کارگرفتنی فنی ، مدیر دفتر ، مدیر سفارشات ، مدیر ، بایگانی ، مدیر صحافی ، فوق العاده کسر صندوق تحصیلدار ، انبار دار ، تلفنچی ، دربان و آبدار و پیشخدمت ، فوق العاده کارمندان قراردادی در قسمت فنی معاون اشتر و تیبی معاون گراور سازی ، کارگر ، مسئول ماشینخانه ، کارگر ، مسئول فست معاون کارگر ، هر ماشینی یکدانه رئیس دارد و یکدانه معاون یکدانه هم کارگر . در هیچ جای دنیا اینطور نیست و در هیچیک از مطابع خصوصی هم اینطور نخواهد بود واقعا اگر مجلس شورای ملی و دولت بخواهد از این مؤسسه یک درآمد سرشاری داشته باشد باید آنطوریکه بازرگانان از مؤسسات بازرگانی استفاده میکنند کار بکنند

نایب رئیس - آقای معتمد دماوندی این عنوان موافقت با بودجه است ؟

معتمد دماوندی - بلی خواستم عرض کنم موافقت با بودجه ولی آقایان باید نظارت داشته باشند اجازه بفرمائید دو کلمه ای هم راجع بروزنامه عرض کنم روزنامه رسمی یعنی روزنامه رسمی کشور در این روزنامه نظریات رسمی دولت مندرج باشد پس احتیاج نیست (صحیح است) اما اینطور نیست ؟ اینطور نیست ؟ در روزنامه رسمی باید قوانین و اعلانات رسمی و جریاناتی که رسمیت دارد مندرج شود ؟ پس احتیاج نیست که سرلو هاش را بردارید بویکتید روزنامه رسمی (سزاوار - اینطور نیست ، مقصود از رسمی این نیست) پس چیست ؟ (سزاوار - یعنی آنچه را میخواهید که درش نوشته میشود رسمیت دارد) روزنامه رسمی عبارت از روزنامه ایست که حاوی نظریات دولت باشد ، در سایر ممالک هم روزنامه ای را که میگویند رسمی است درش این مطالب نوشته شده اغلب می بینیم این مطالبی که نوشته عبارت از نظریات وزارت خارجه آنکشور یا نظیر دولت آنکشور است و یکی هم می خواستم عرض بکنم که قیمت این روزنامه برای ما خیلی گران تمام میشود روزی هزار تومان در صورتی که روزنامه ای که عبارت از چهار صفحه شده و دو تا ششون دارد اگر ۵ سنتی یا ۶ سنتی باشد از ۸۰ الی ۱۲۰ تومان در خارج چاپ میشود (صحیح است) این روزنامه رسمی هم بایک رئیس و معاون رئیس و چند پاکت و مسئول و همه چیز دارد و بعد هم روزنامه ایست که هفته ای سه روز منتشر میشود خواستم از آقایان کار پردازان تقاضا بکنم که در اطراف بودجه و این کار یک فکری بکنند البته اشخاصی در آن هستند ما نظر شخصی باشما نداریم دوسه نفر از مردان برجسته و بسیار مطلع و خوب در آنجا هستند یکی آقای هاشمی که مدتها هم سمت نمایندگی داشتند و هم از اعضای برجسته و موثر کشور هستند و سایرین دراز روزنامه داشتند و روزنامه بیداری کرمان را منتشر میکردند و همینطور آقای دکتر که با ایشان همکاری میکند (دهقان - آقای صادقی) ما نظر شخصی نداریم همه آنها احترام میگذاوریم ولی خواستم عرض بکنم که اگر این روزنامه را بیینده بدهند با این روزی هزار تومان چهارتا روزنامه منتشر میکنم

نایب رئیس - آقای قبادیان

قبادیان - بنده اولاً از آقایان چون خسته شده اند خواهش میکنم چون بنده زیاد حرف نمیزنم مجلس را از اکثریت نپاندازند اگر از اکثریت بیاندازند حرفی نمیزنم این اولین خواهش بنده است که از آقایان دارم بنده نسبت به بودجه مجلس نظر مخالفتی ندارم البته مجلس لازم است که یک بودجه بسیار آبرومندی داشته باشد مرکز نقل مملکت مجلس شورای ملی است و بایستی کارکنان این مجلس بقدر کفایت حقوق داشته باشند که بتوانند وظیفه ملی خودشان را کاملاً انجام بدهند (صحیح است) بنا بر این بنده خیلی هم راضی و متشکرم از کارکنان مجلس که نواسته اند مجلس شورای ملی ایران را باین خوبی اداره کنند (صحیح است) نسبت به بودجه مجلس و نسبت به بودجه نمایندگان هم بر خلاف نظر جناب آقای شادلو ۵۰۰ تومان اضافه مستیری که برای نمایندگان معین شده زیاد نیست چون واقعا هزینه زندگی بقدری بالا رفته است که مردم قادر با دامه یک همجو زندگی نیستند و اگر

ایران و نشان شیر و خورشید هم که علامت رسمی ایران است دارد ، باین عنوان اینطور تلقی میشود که روزنامه رسمی کشور عبارت از روزنامه ایست که حاوی مطالب و نظریات دولت باشد (سزاوار - اینطور نیست) اینطور نیست ؟ در روزنامه رسمی باید قوانین و اعلانات رسمی و جریاناتی که رسمیت دارد مندرج شود ؟ پس احتیاج نیست که سرلو هاش را بردارید بویکتید روزنامه رسمی (سزاوار - اینطور نیست ، مقصود از رسمی این نیست) پس چیست ؟ (سزاوار - یعنی آنچه را میخواهید که درش نوشته میشود رسمیت دارد) روزنامه رسمی عبارت از روزنامه ایست که حاوی نظریات دولت باشد ، در سایر ممالک هم روزنامه ای را که میگویند رسمی است درش این مطالب نوشته شده اغلب می بینیم این مطالبی که نوشته عبارت از نظریات وزارت خارجه آنکشور یا نظیر دولت آنکشور است و یکی هم می خواستم عرض بکنم که قیمت این روزنامه برای ما خیلی گران تمام میشود روزی هزار تومان در صورتی که روزنامه ای که عبارت از چهار صفحه شده و دو تا ششون دارد اگر ۵ سنتی یا ۶ سنتی باشد از ۸۰ الی ۱۲۰ تومان در خارج چاپ میشود (صحیح است) این روزنامه رسمی هم بایک رئیس و معاون رئیس و چند پاکت و مسئول و همه چیز دارد و بعد هم روزنامه ایست که هفته ای سه روز منتشر میشود خواستم از آقایان کار پردازان تقاضا بکنم که در اطراف بودجه و این کار یک فکری بکنند البته اشخاصی در آن هستند ما نظر شخصی باشما نداریم دوسه نفر از مردان برجسته و بسیار مطلع و خوب در آنجا هستند یکی آقای هاشمی که مدتها هم سمت نمایندگی داشتند و هم از اعضای برجسته و موثر کشور هستند و سایرین دراز روزنامه داشتند و روزنامه بیداری کرمان را منتشر میکردند و همینطور آقای دکتر که با ایشان همکاری میکند (دهقان - آقای صادقی) ما نظر شخصی نداریم همه آنها احترام میگذاوریم ولی خواستم عرض بکنم که اگر این روزنامه را بیینده بدهند با این روزی هزار تومان چهارتا روزنامه منتشر میکنم

نایب رئیس - آقای قبادیان

قبادیان - بنده اولاً از آقایان چون خسته شده اند خواهش میکنم چون بنده زیاد حرف نمیزنم مجلس را از اکثریت نپاندازند اگر از اکثریت بیاندازند حرفی نمیزنم این اولین خواهش بنده است که از آقایان دارم بنده نسبت به بودجه مجلس نظر مخالفتی ندارم البته مجلس لازم است که یک بودجه بسیار آبرومندی داشته باشد مرکز نقل مملکت مجلس شورای ملی است و بایستی کارکنان این مجلس بقدر کفایت حقوق داشته باشند که بتوانند وظیفه ملی خودشان را کاملاً انجام بدهند (صحیح است) بنا بر این بنده خیلی هم راضی و متشکرم از کارکنان مجلس که نواسته اند مجلس شورای ملی ایران را باین خوبی اداره کنند (صحیح است) نسبت به بودجه مجلس و نسبت به بودجه نمایندگان هم بر خلاف نظر جناب آقای شادلو ۵۰۰ تومان اضافه مستیری که برای نمایندگان معین شده زیاد نیست چون واقعا هزینه زندگی بقدری بالا رفته است که مردم قادر با دامه یک همجو زندگی نیستند و اگر

چنانچه چند نفر از آقایان هم در مجلس متسکن هستند و دارای ثروتی هستند اغلب از آقایان حقوقشان را گذشت کرده اند بودجه مجلس (مکی ۲۷ نفر تکلفه اند و این را نوشته اند) الان در این قسمت هم روشن است و خیلی از آقایان هم بنده اطلاع دارم که رسماً نخواستند و صرف نظر کردند (صحیح است) اگر یکمده از آقایان هم این ۵۰۰ تومان را میگیرند احتیاج دارند ولی بعضیها هستند برای ۵۰۰ میلیون تومان هم ایران را نمیفروشند اینرا بنده بجناب عالی اطمینان میدهم (صحیح است) اما اینکه بنده خواستم نسبت بمخالفتی که عرض کردم حضور آقایان صحبت کنم راجع بروزنامه رسمی مجلس است این روزنامه ۶۰۰۰۰۰۰۰ ریال بودجه رسمی است در سال ، این رقم یک رقم بزرگی است نسبت به بودجه مجلس بنظر بنده ، در صورتی که مجلس شورای ملی احتیاج بروزنامه رسمی ندارد و علتش را هم بنده عرض میکنم ، اولاً تمام اعلانات را شما اختصاص داده اید بروزنامه رسمی «در صورتی که از طرف بعضی اجزای نسبت بنده بر احترامی میشود» ولی بنده یکمردی هستم آزاد بخوابم و عقیده دارم که روزنامه ها بایستی آزاد باشند و آزادانه انتقاد بکنند منتهی بانهایت شرافت انتقاد بکنند ولی اگر شما بخواهید تمام اعلانات را باین روزنامه بدهید اصلاً در روزنامه در کشور ما بسته میشود این برخلاف منطق و آزادی و اصول مشروطیت است اولاً روزنامه رسمی چه فایده ای دارد برای ما ؟ بنده ده دقیقه تذکر دادم که روزنامه برای بنده بفرستید تا اکنون نه صورت مجلس دیدم و نه روزنامه رسمی ، سه میلیون ما بر میداریم باین روزنامه مدهم و ابدأ وجودش برای کشور و مجلس استفاده ای ندارد و بنده عقیده دارم این رقم حذف شود از بودجه مجلس و اعلانات هم بروزنامه نویسیها داده شود و جراید ملی ما از این قسمت بهره مند شوند و بتوانند افکار عمومی را متوجه یک کارهایی بکنند که شایستگی مقام ملی ما از این جهت محفوظ بماند مخالفت بنده نسبت باین روزنامه رسمی است و بنده پیشنهاد خواهم داد که این بودجه روزنامه رسمی حذف شود (صحیح است احسنت)

نایب رئیس - نماینده محترم آقای رضوی پیشنهاد کفایت مذاکرات داده اند چونکه برای گرفتن رای عده کافی نیست اگر کسی مخالفت کند موکول میشود ببعد

رضوی - اجازه بفرمائید بنده توضیح بدهم اگر قانع نشدند آنوقت موکول ببعد بکنید بنده توضیح میدهم شاید مخالفتی نداشته باشد که محتاج رای شود

نایب رئیس - بفرمائید

رضوی - عرض کنم آقا بطور کلی بنده معتمد که باید در تمام لوائح تذکرات بعدی انجام گیرد که مطلب برای آقایان نمایندگان روشن شود و زاید بر این هر چه گفته شود خواه و ناخواه مکررات است علی الخصوص در موضوع بودجه مجلس که یک دوره طی کردیم که درش بانهایت جدیت آنچه زور آزمائی بوده همه آقایان کرده اند و کارهایشان را کرده اند پیدا است که بودجه مجلس

بالاخره منتهی و محدود میشود بچند رقم و قلمی که همه آقایان دائماً تاس دارند با آن و برای کسی هم مستور نیست و بالاخره از نظر موافق و مخالف هم برای بعضی از قسمتها و ارقام که بعضی معتقدند باید باشد و بعضی عقیده دارند که نباید باشد آن هم بالاخره عرض میکنم که تکلیفش در ضمن موارد روشن می شود والا بحث در کلیات تمام شدنی نیست اگر بنا بشود دو جلسه دیگر هم ما بحث بکنیم مطلب زائیده می شود همچنانکه همین امروز در نتیجه گفتارهای جدید باز مطلب زائیده شد و خود بنده هم که یک مقدار صحبت کرده بودم مجدداً اجازه گرفتم که صحبت کنم حالا برای اینکه خودم واضع فیرمتمتع نباشم از این جهت است که استفاده از فرصت هم نمی کنم که بخواهم مطالب دیگر را که دارم عرض کنم اگر شور در مواد پیش آمد در آنجا البته آقایان مجال دارید از این که هم پیشنهاد بدهید و هم توضیحات بگیرید و هم توضیحات بدهید از این جهت است که بنده تقاضا میکنم از این یک مرحله بگذریم و وارد شور در مواد شویم آنوقت در شور در مواد همه گونه بحث و گفتگویی میتوانید بکنید

نایب رئیس - آقای مسعودی شما مخالفید؟

محمد علی مسعودی - بلی مخالفم

نایب رئیس - بفرمائید

محمد علی مسعودی - عرض کنم که بنده یک نظریاتی داشتم می خواستم اینجا عرض بکنم راجع بچاپخانه و سایر قسمتهای بودجه مجلس اجازه بفرمائید بر خلاف نظر آقای رضوی که فرمودند همه مطالب گفته شده این مطالبی که بنده میخواهم بگویم یک مطالب تازه است که باید فقط آقایان توجه بکنند و مطمئن باشید تازه است برای اینکه بنده وارد در امور چاپخانه و روزنامه هستم اینست که بنده مخالفم و هر ایضی دارم

نایب رئیس - بالاخره پیشنهاد آقای رضوی منجر بختم جلسه شد چون باید رای گرفته شود و عده هم برای مذاکره کافی نیست

۸ - اعلام جرم آقای دهقان بر آقای قوام

نایب رئیس - یک اعلام جرمی آقای دهقان کرده اند علیه آقای قوام السلطنه که به کمیسیون عرایض فرستاده میشود

۹ موقع دستور جلسه بعد - ختم جلسه

نایب رئیس - اگر اجازه بدهید جلسات چهار قبل از ظهر بشود (صحیح است) آقایان سعی کنید ۴ قبل از ظهر حاضر باشید جلسه آینده روز سه شنبه ساعت ۸ تعیین می گردد

(مجلس بیست و پنج دقیقه بعد از ظهر ختم گردید)

نایب رئیس مجلس شورای ملی -

امیر حسین ظفر مختیار

اخبار مجلس

روز شنبه ۲۰-۲۷ - ۲۷ مقارن ظهر کمیسیون کشاورزی منتخب اردیبهشت ۲۷ هیئت رئیسه خود را از این قرار انتخاب نمود

آقای ظفری رئیس
میرزا زاده نایب رئیس
ثابتی مخیر
صاحب دویانی منشی
فضلی منشی

و مقرر گردید همه هفته روز های یکشنبه عصر کمیسیون تشکیل گردد

روز یکشنبه ۲۶-۲۷-۱۳۲۷ کمیسیون بودجه بریاست آقای بهجانی تشکیل باحضور آقای دکتر مهران معاون وزارت فرهنگ و آقای انواری مدیر کل وزارت دارائی تشکیل بدو لایحه اعتبار سه میلیون ریال برای هزینه ورزشکاران ایران در مسابقه های المپیک بین المللی مطرح و تصویب شد سپس در اطراف بودجه کل ۱۳۲۷ مذاکراتی نمودند چون نظریات مختلفی ابراز شد لذا مقرر گردید روز سه شنبه از هیئت دولت دعوت شود که در کمیسیون بودجه برای تهیه راه حل حاضر شده و در مذاکرات شرکت نمایند و ساعت هفت و نیم بعد از ظهر جلسه ختم شد

فائین با اجازه کمیسیون بودجه آقایان صاحب جمع آصف - اورنگ

کمیسیون فرهنگ روز شنبه ۲۵-۲۷-۲۷ شش بعد از ظهر بریاست آقای دکتر مظفری تشکیل با حضور آقای دکتر مهران معاون وزارت فرهنگ لایحه شماره ۱۹۴۶۷ دولت راجع به سه میلیون اعتبار برای هزینه ورزشکاران ایرانی در مسابقه های المپیک مطرح و تصویب شد

کمیسیون برنامه هفت ساله روز دوشنبه ۲۷-۲۸-۳۲ ساعت ده صبح بریاست آقای افغنی تشکیل و باحضور آقایان وزیر دارائی و وزیر بازرگانی و پیشه و هنر و وزیر کشاورزی مذاکراتی در اطراف لایحه برنامه هفت ساله شده و تا مقداری بعد از ظهر کمیسیون ادامه داشت

تصویب نامه

شماره ۳۳۶۰ ۲۳۲۷-۲۰۲۱
 وزارت دارائی

هیئت وزیران در جلسه ۲۰ اردیبهشت ماه ۱۳۲۷ طبق پیشنهاد شماره ۷۴۵۷ - ۱۳۲۷ وزارت کشور تصویب نمودند که ماده ۲ تصویب نامه شماره ۲۴۰۲۰ - ۶ - ۲ - ۲۷ راجع باشد ۱۰٪ بنام عوارض شهرداری از دو چرخه و عرابه و درشکه اتو و بیجای آن از دو چرخه های پائی و یا موتور و عرابه های آهنی و درشکه هایک اما نه ۱۰ ریال به نفع شهرداری بایسرس وصول گردد

تصویب نامه در دفتر نخست وزیر است
 ۵۲۶-۲ نخست وزیر

شماره ۳۰۳۸ وزارت اقتصادی

هیئت وزیران در جلسه ۱۸ اردیبهشت ماه ۳۲۷ طبق پیشنهاد شماره ۲۹۶۷-۲۵۴ مورخ ۱۱-۲-۱۳۲۷ وزارت اقتصاد ملی تصویب نمودند وزارت نامبرده بمنظور بسط و توسعه بازرگانی خارجی با کشور های اسکاندیناوی قرارداد با پایایی خصوصی طبق طرحی که مشتمل بر ۹ ماده و ضمیمه این تصویب نامه است با آقای پلا کسل نماینده شرکت ایران و دانمارک منعقد نماید

تصویب نامه در دفتر نخست وزیر است
 ۴۸۹-۲ نخست وزیر

قرارداد

بین دولت شاهنشاهی ایران کذیلا دولت نامیده میشود بنماینده کمی وزیر اقتصاد ملی از یکطرف و شرکت ایران و دانمارک مقیم تهران کذیلا شرکت نامیده میشود بنماینده کمی مدیر شرکت ایران کذیلا کسل از طرف دیگر این قرارداد با پایایی خصوصی مشتمل بر ۹ ماده منعقد گردید

ماده ۱

بمنظور توسعه مبادله کالا بین ایران و کشورهای اسکاندیناوی شرکت متعهد میگردد در حدود امکان محصولات ایرانی صادر و معادل صادرات خود محصولات اسکاندیناوی برای فروش در بازار آزاد و صادرات دولتی وارد نماید بقسمی که در پایان مدت قرارداد جمع صادرات و واردات خود را موازنه دهد

فروش هائیکه با صادرات دولتی میشوند بر طبق قرارداد های مخصوص انجام میگردد شرکت متعهد میشود همیشه سفارشات دولتی را بر سایر سفارشات مقدم دارد

ماده ۴

با توجه به مندرجات قرار داد حاضر صادرات و واردات شرکت در ایران تابع قوانین و مقررات عمومی بازرگانی کدر مدت این قرارداد جاری خواهند بود میباید باین ترتیب شرکت مشمول هر گونه مزایا و امتیازات هائی خواهد بود که در مورد سایر صادر کنندگان رعایت میشود

ماده ۳

تا زمانیکه مقررات جاریه ارز ايجاب نمینماید شرکت مانند سایر صادر کنندگان در دفاتر گمرکی بین فروش ارز امضاء خواهد نمود ولی بجای فروش ارز با بانکهای مجاز شرکت متعهد میشود که در ظرف مدت یکسال از تاریخ سیردن پیمان ارزی معادل آن پیمانها کالا وارد نماید

این پیمان های ارزی معادل آن پیمانها کالا وارد نماید این پیمان های ارزی بر طبق گواهی نامه های دفاتر گمرک مشروحه در ماده ۴ ابطال خواهند گردید

ماده ۴

دولت با اداره کل گمرک دستور خواهد داد که در موقع صادرات و واردات شرکت گواهی نامه ای تنظیم نماید در این گواهی نامه ها نوع و مقدار و بهای کالای صادره یا وارده تعیین خواهد شد یک نسخه از این گواهی نامه ها بوزارت اقتصاد ملی ارسال و یک نسخه دیگری بنماینده شرکت تسلیم خواهد گردید

بملاوه شرکت در مورد وارداتی که بایران

شماره ۲۸۱۰۸۱۶۸۲۰ - ۲۶۱۲۲۶
آقای محمد ابراهیم عارفی سر دفتر
اسناد رسمی سابق خوی
 نظر باینکه محاکمه انتظامی شما منتهی به
 محکومیت بیجای نقدی شده بموجب این ابلاغ رفع
 تعلیق شما را از تصدی دفتر اسناد رسمی اعلام می
 دارد
 وزیر دادگستری
 شماره ۲۸۰۸۲۱۸۲۷۲ - ۲۶۱۲۲۶
آقای سید احمد آیت الهی دفتر یار دفتر
اسناد رسمی ۴۴ یزد
 بموجب این حکم بسمت سردفتری اسناد رسمی
 درجه سوم شهر یزد منصوب می شوید طبق مقررات
 مشغول انجام وظیفه شوید
 وزیر دادگستری
 شماره ۳۷۰۲۳۱۸۲۸۴ - ۲۶۱۲۲۷
آقای مصطفی شریف سر دفتر اسناد رسمی
و گواهی صحت امضاء دماوند
 نظر باینکه بر اثر گزارش واصله تحت تعقیب
 دادگاه انتظامی سر دفتران واقع شده ایند وزارت
 دادگستری طبق ماده ۳۹ قانون دفتر اسناد رسمی
 شما را از تصدی دفتر اسناد رسمی و گواهی صحت
 امضاء معلق می نماید
 وزیر دادگستری

شماره ۴۷۰۴۱۶۸۲۶ - ۲۶۱۲۲۷
آقای علی اصغر مجتهد زاده فارابی
 بموجب این ابلاغ دفتر شما را دو دهستان
 تیرگه شاهی برای ثبت ازدواج و طلاق رسمیت میدهد
 وزیر دادگستری
 شماره ۳۷۰۲۷-۱۶۱۳۱ - ۲۶-۱۲-۲۷
آقای سید هدایت الله افضلی بروجنی
سر دفتران ازدواج و طلاق دهکده
بلداجی چهارمحال اصفهان
 بموجب این ابلاغ محل رسمیت دفتر شما بدسکده
 کندهمان تبدیل می شود . وزیر دادگستری
 شماره ۳۷۰۱۷-۱۶۶۷۲ - ۲۶-۱۲-۲۷
آقای محمد علی جلیلی دفتر یار درجه
اول دفتر اسناد رسمی شماره ۱۱ اراک
 بموجب این حکم بسمت سردفتری اسناد رسمی
 درجه سوم بخش سربند اراک منصوب میشوید طبق
 مقررات مشغول انجام وظیفه شوید
 وزیر دادگستری
 شماره ۳۷۰۳۳۱۶۲۵۰ - ۲۶۱۲۲۷
آقای حاجی سناظمی سر دفتر ازدواج
تهران
 بموجب این ابلاغ دفتر شما در تهران مجدداً
 برای ثبت طلاق رسمیت میدهد
 وزیر دادگستری

شماره ۳۰۷۱۴-۱۶۸۴۴ - ۲۶-۱۲-۲۷
آقای عباس علمی سردی سر دفتر ازدواج
و طلاق دهستان بندوستان اهر
 بموجب ابلاغ محل رسمیت دفتر شما بقریه
 بلوپردی اهر تبدیل می شود طبق مقررات مشغول
 انجام وظیفه شوید
 وزیر دادگستری
 شماره ۳۷۰۲۱-۱۱۵۵۴ - ۲۶۱۲۲۷
آقای روح الله منتظری سر دفتر ازدواج
و طلاق قریه اردبینه دماوند
 نظر باینکه بر اثر گزارش واصله تحت تعقیب
 دادگاه انتظامی سر دفتران واقع شده ایند وزارت
 دادگستری طبق ماده ۳۹ قانون دفتر اسناد رسمی
 شما را از تصدی دفتر ازدواج و طلاق معلق مینماید
 وزیر دادگستری
 شماره ۳۷۰۵۳۱۶۹۵۴ - ۲۶۱۲۲۷
آقای سید عبدالعظیم سیاه پوش سر دفتر
سابق ازدواج و طلاق مشهد
 نظر باینکه محاکمه انتظامی شما منتهی به
 محکومیت بیجای نقدی شده بموجب این ابلاغ رفع
 تعلیق شما را از تصدی دفتر ازدواج اعلام میدارد.
 وزیر دادگستری